Dogfen ir Cyhoedd

Mr Dylan Williams
Prif Weithredwr – Chief Executive

CYNGOR SIR YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL
Swyddfeydd y Cyngor - Council Offices
LLANGEFNI
Ynys Môn - Anglesey
LL77 7TW

Ffôn / tel (01248) 752500
Ffacs / fax (01248) 750839

RHYBUDD O GYFARFOD		NOTICE OF MEETING
PWYLLGOR GWAITH		**THE EXECUTIVE**
DYDD MAWRTH 24 MEHEFIN 2025 10.00 o'r gloch		**TUESDAY 24 JUNE 2025 10.00 am**
YSTAFELL BWYLLGOR, SWYDDFEYDD Y CYNGOR, LLANGEFNI AC YN RHITHIOL DRWY ZOOM		**COMMITTEE ROOM, COUNCIL OFFICES, LLANGEFNI AND VIRTUALLY VIA ZOOM**
Swyddog Pwyllgor	**Ann Holmes 01248 752518**	Committee Officer

AELODAU/MEMBERS

Plaid Cymru/The Party of Wales

Neville Evans, Carwyn E Jones, Dyfed Wyn Jones, Gary Pritchard, Alun Roberts, Nicola Roberts, Robin Wyn Williams

Y Grŵp Annibynnol/The Independent Group

Dafydd Roberts, *(sedd wag/vacant seat)*

COPI ER GWYBODAETH / COPY FOR INFORMATION

I Aelodau'r Cyngor Sir / To the Members of the County Council

Bydd aelod sydd ddim ar y Pwyllgor Gwaith yn cael gwahoddiad i'r cyfarfod i siarad (ond nid i bleidleisio) os ydy o/hi wedi gofyn am gael rhoddi eitem ar y rhaglen dan Reolau Gweithdrefn y Pwyllgor Gwaith. Efallai bydd y Pwyllgor Gwaith yn ystyried ceisiadau gan aelodau sydd ddim ar y Pwyllgor Gwaith i siarad ar faterion eraill.

A non-Executive member will be invited to the meeting and may speak (but not vote) during the meeting, if he/she has requested the item to be placed on the agenda under the Executive Procedure Rules. Requests by non-Executive members to speak on other matters may be considered at the discretion of The Executive.

Nodwch os gwelwch yn dda fod cyfarfodydd y Pwyllgor yn cael eu ffrydio ar gyfer eu darlledu'n fyw a'u darlledu ar wefan y Cyngor. Mae'r Awdurdod yn Rheolydd Data dan y Ddeddf Diogelu Data a bydd data a gesglir yn ystod y ffrydio byw hwn yn cael ei gadw'n unol â pholisi cytunedig yr Awdurdod

R H A G L E N

1 **YMDDIHEURIADAU**

2 **DATGANIAD O DDIDDORDEB**

Derbyn datganiad o ddiddordeb gan unrhyw Aelod neu Swyddog mewn perthynas ag unrhyw eitem o fusnes.

3 **MATERION BRYS ARDYSTIWYD GAN Y PRIF WEITHREDWR NEU EI SWYDDOG APWYNTIEDIG**

Dim materion brys ar adeg anfon y rhaglen hon.

4 **COFNODION** (Tudalennau 1 - 6)

Cyflwyno i'w cadarnhau, gofnodion drafft y cyfarfod o'r Pwyllgor Gwaith a gynhaliwyd ar 22 Mai 2025.

5 **BLAEN RAGLEN WAITH Y PWYLLGOR GWAITH** (Tudalennau 7 - 14)

Cyflwyno Adroddiad gan y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd.

6 **MONITRO'R CERDYN SGORIO - CHWARTER 4, 2024/25** (Tudalennau 15 - 30)

Cyflwyno adroddiad gan y Pennaeth Proffesiwn, AD a Thrawsnewid.

7 **DOGFEN GYFLAWNI BLYNYDDOL 2025/26** (Tudalennau 31 - 48)

Cyflwyno adroddiad gan y Pennaeth Proffesiwn, AD a Thrawsnewid.

8 **MONITRO'R GYLLIDEB REFENIW – ALLDRO 2024/25** (Tudalennau 49 - 72)

Cyflwyno adroddiad gan y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151.

THE EXECUTIVE

Minutes of the meeting held in the Committee Room and virtually on Zoom on 22 May, 2025

PRESENT:	Councillor Gary Pritchard (Leader) (Chair) Councillors Carwyn Jones, Alun Roberts, Dafydd Roberts, Nicola Roberts, Robin Williams.
IN ATTENDANCE:	Chief Executive Deputy Chief Executive Director of Function (Resources)/Section 151 Officer Director of Function (Council Business)/Monitoring Officer Director of Education, Skills, and Young People Director of Social Services Head of Democracy Corporate Planning, Performance and Programme Manager (GP) Committee Officer (ATH) Webcasting Officer (FT)
APOLOGIES:	Councillors Neville Evans (Portfolio Member for Leisure, Tourism and Maritime), Dyfed Wyn Jones (Portfolio Member for Children, Young People and Families), Jeff Evans (Chair of the Corporate Scrutiny Committee).
ALSO PRESENT:	Councillors Glyn Haynes, Kenneth Hughes, R. Llewelyn Jones, Sonia Williams (Vice-Chair of the Corporate Scrutiny Committee) Elin Allsopp (Scrutiny Officer).

DRAFT

1. APOLOGIES

Apologies for absence were submitted and were noted as documented above.

2. DECLARATION OF INTEREST

Councillor Carwyn Jones declared a personal but not prejudicial interest with regard to item 6 on the agenda due to his role as a lecturer at Coleg Menai. As the matter under discussion was solely an engagement report and had no impact on his position, the interest remained personal.

3. URGENT MATTERS CERTIFIED BY THE CHIEF EXECUTIVE OR HIS APPOINTED OFFICER

None to report.

4. MINUTES

The minutes of the previous meeting of the Executive held on 29 April 2025 were presented for confirmation.

It was resolved that the minutes of the previous meeting of the Executive held on 29 April 2025 be confirmed as correct.

5. THE EXECUTIVE'S FORWARD WORK PROGRAMME

The report of the Head of Democracy incorporating the Executive's Forward Work Programme for the period from June 2025 to January 2026 was presented for confirmation.

The Head of Democracy updated the Executive on the one change to the Forward Work Programme which was the addition of the Schools Digital Strategic Plan to the Executive's 21 October 2025 meeting agenda.

It was resolved to confirm the Executive's updated Forward Work Programme for the period June 2025 to January 2026 with the one change outlined at the meeting.

6. ENGAGEMENT REPORT – PROVISION OF POST-16 EDUCATION

The report of the Director of Education, Skills and Young People on the outcome of the public engagement on the future of post-16 education provision on Anglesey was presented for the Executive's consideration.

Councillor Dafydd Roberts, Portfolio Member for Education and the Welsh Language presented the report explaining that the review and potential restructuring of post-16 education provision on Anglesey was identified as a key consideration within the Council's Sustainable Communities for Learning Strategic Outline Programme and its Modernising Learning Communities and Developing the Welsh Language Strategy. The Council undertook a public engagement exercise on the future of post-16 education provision from 20 January to 7 March 2025, details of which are included in the report. Rather than holding a formal consultation at this stage – given the absence of a specific proposal, the Council opted for engagement to involve more stakeholders and to have a broader conversation in order to understand different perspectives and opinions. The feedback collected will be used to guide the Council's next steps and decision-making regarding post-16 education provision.

Councillor Dafydd Roberts highlighted the positive nature of the process which produced a total of 779 responses. Notably, 30% of the responses came from learners and young persons aged 16 to 21 with a preference expressed for retaining the post-16 provision with each of the existing providers.

The Director of Education, Skills and Young People confirmed that the Council's Sustainable Communities for Learning Strategic Outline Programme and its Modernising Learning Communities and Developing the Welsh Language Strategy acknowledge the need to review the current post-16 education provision model to ensure the system is sustainable, efficient and responsive to learners' experiences. The report also highlights current challenges within the post-16 education sector including class sizes, demographic changes and financial viability. As part of the engagement exercise a range of options were presented and stakeholders were also invited to propose alternative solutions. A majority of respondents agreed that a review of post-16 education provision is necessary, with 79% expressing a preference for provision to remain with each of the existing providers. For both general respondents, and for young people, the key priorities for the future of post-16 provision are local availability, quality of teaching and the availability locally of a variety of subject choices. Considering the feedback from the public engagement, the recommended approach is to further develop a closer working relationship between the existing providers and for officers to prepare a strategic plan to support this direction. The plan will also seek to address or mitigate the challenges currently facing post-16 education provision on Anglesey and strengthen post-16 learner entitlement and experience. This vision forms part of the broader

ambition of ensuring education provision of the highest quality possible on the Island for current and future generations.

Councillor Sonia Williams, Vice-Chair of the Corporate Scrutiny Committee provided an update from the committee's 21 May 2025 meeting where the Engagement Report on Post 16 Education Provision had been reviewed. The committee had noted that the post-16 education provision engagement process and work integrated multiple strands of the Council Plan. While members noted that the engagement exercise had been comprehensive, they sought assurance that the exercise had effectively reached a diverse range of young people and they enquired about the age range, abilities and interests of respondents to ensure a broad perspective. Members also enquired about the risks and challenges of not implementing the proposal and discussed its implications for the Welsh language. Having scrutinised the report and received satisfactory assurances on these matters the committee had resolved to recommend that the Executive approve further developing a closer working relationship between the existing providers and authorise officers to prepare a strategic plan to support this intention which will also seek to address and /or mitigate the challenges currently facing the post-16 education provision on Anglesey.

The Executive acknowledged the report as a positive step and welcomed the broad response to the engagement exercise, recognising it as testament to the Learning Service's efforts particularly in conducting face to face engagement sessions with secondary schools and Grwp Llandrillo Menai to gather feedback from both current and future post-16 learners.

However, assurance was sought that the engagement exercise extended beyond the Coleg Menai Llangefni and Bangor campuses mentioned in the report, given that Anglesey learners may be located across other sites within Grwp Llandrillo Menai. In response, the Director of Education, Skills and Young People confirmed that the service has requested the college to ensure that learners from Anglesey had access to the questionnaire, and that the engagement exercise was centrally promoted. The Executive suggested that this be clarified in the report. Additionally, the Executive emphasised that the engagement report represents only the first step in reviewing post-16 education provision and that as the process evolves, a wider range of perspectives will be sought. Most importantly, ongoing engagement and feedback from both current post-16 learners and from those who have completed their post 16 education – whether in school or college, is a priority. The Director of Education, Skills and Young People noted that subject to approval, those expectations for regular engagement could be incorporated into the strategic plan to help guide the programme going forwards.

The Executive further acknowledged the importance of providing the best possible post-16 educational opportunities incorporating both academic and vocational elements ensuring that learners can choose subjects that really interest them without unnecessary limitations at a pivotal moment in their lives when they are shaping their future paths. To successfully implement the proposal, the support and commitment of headteachers, leadership teams and the governing bodies of existing providers is essential. The Director of Education, Skills and Young People affirmed that the service maintains a good working relationship with the schools and the college and that he was confident in the ability to collaborate successfully on this initial step.

It was resolved to approve the following as the most appropriate way forward in light of the feedback from the public engagement –

- **To further develop a closer working relationship between the existing providers and,**
- **To authorise Officers to prepare a strategic plan for further developing a closer working relationship between the existing post -16 providers which will attempt to**

address or mitigate the challenges currently facing post-16 education provision on Anglesey and strengthen post-16 learner entitlement and experience.

7. MODERNISING LEARNING COMMUNITIES AND DEVELOPING THE WELSH LANGUAGE STRATEGY – POTENTIAL NEW SECONDARY SCHOOL BUILDING IN THE HOLYHEAD AREA

The report of the Director of Education, Skills and Young People which sought the Executive's approval for the proposal to relocate Ysgol Uwchradd Caergybi learners to a new school building for 11-18 year old learners and conduct a statutory consultation thereon was presented for consideration.

Councillor Dafydd Roberts, Portfolio Member for Education, Skills and Young People presented the report and he explained that the Council's Strategic Outline Programme (Sustainable Communities for Learning) which is a rolling nine year plan sets out the schemes identified for capital investment and delivery over the period. However, the widespread presence of RAAC concrete in the Ysgol Uwchradd Caergybi school building means the situation needs to be addressed in the short or near term. Following changes in UK guidance in August 2023 on RAAC, extensive remedial work has been undertaken to safeguard the school structure in the medium term, but a long-term solution is required. The proposal paper presents the outcome of work to explore a range of options for the future of Ysgol Uwchradd Caergybi and has been drafted in line with the expectations of the revised School Organisation Code (O11/2018).

Councillor Dafydd Roberts noted that if approved for statutory consultation, the proposal to relocate the school's learners to a new building could mark the beginning of an exciting new chapter for the school.

The Director of Education, Skills and Young People affirmed that the proposal complies with the revised School Organisation Code and aligns with the Council's commitment to improving schools and creating modern learning environments that support communities and the Welsh language. The proposal involves relocating Ysgol Uwchradd Caergybi learners to a new school specifically designed for the 11- 18 age range with capacity for 900 pupils. In developing the proposal the Council considered a number of factors as outlined in the paper with the primary driver being the condition of the current school building - classified as Grade C (operational but in need of major repair or replacement in the short to medium term). The current and projected future maintenance costs for the existing school building amount to nearly £29m. While alternative options for the future of Ysgol Uwchradd Caergybi were considered, as detailed in section 6 of the report, relocating the school's learners to a new purpose built school for 11-18 year olds is considered the most effective solution to the challenges facing the school. The cost implications are set out in section 7 of the report.

The Director of Education, Skills and Young People described this as an exciting period, presenting an opportunity to establish a modern school that complements and supports contemporary teaching and learning practices, benefiting both staff and pupils. The proposal addresses the challenges regarding the school building's condition, particularly RAAC and could lead to long-term savings in repair and maintenance costs over the next 25 years if implemented through the Welsh Government's Mutual Investment Model. Additionally, it also supports the objectives of the Strategic Outline Plan. Under the revised School Organisation Code, relocating a school to a site more than a mile away from the current site is considered a regulated alteration, necessitating a statutory process to gather and consider the views of learners and stakeholders before a final decision is made. The Executive is asked to approve the proposal and authorise officers to initiate the necessary statutory consultation.

Councillor Sonia Williams, Vice-Chair of the Corporate Scrutiny Committee presented the scrutiny committee's views following its discussion of the proposal paper at its 21 May meeting. She reported that the committee recognised the proposal as an exciting opportunity to establish a modern, safe and fit for purpose secondary school in the Holyhead area while also offering potential savings on repair and maintenance costs. The committee's members had sought assurances that the proposal fully complies with the revised School Organisation Code, meets both current and future needs of secondary education in the Holyhead area and is affordable. After reviewing the proposal paper and receiving satisfactory assurances, the Corporate Scrutiny Committee had resolved to recommend the proposal and necessary statutory consultation process for approval by the Executive.

The Executive's Members welcomed the proposal suggesting that it would contribute alongside other developments in the area, to the town's regeneration. They emphasised that while the existing Ysgol Uwchradd Caergybi building is structurally safe, it requires significant investment in the long term to resolve the maintenance challenges it faces. Members believed that those resources would be better spent on constructing a brand-new purpose built school – one that offers modern learning facilities, greater outdoor space and enough capacity to meet future demand. The Executive further highlighted that the proposal represents an investment in young people and the wider community, it enhances education and supports the Welsh language strategy. In supporting the proposal, the Executive sought clarification on the timescale noting that the new school if approved, would not be operational until 2030. The Programme, Planning and Performance Manager explained that as well as the six month statutory consultation process, detailed business cases and plans have to be prepared to Welsh Government requirements, funding approval secured and the necessary land acquired before any construction work can begin.

The Chief Executive in acknowledging the complexity and length of the process ahead, urged all those with an interest to participate in the consultation and share their views, expectations and concerns through the council's formal communication and engagement channels.

Additionally the Executive recognised that other school buildings on the island require upgrades. While current resources do not allow for immediate improvements, these schools have not been forgotten and will receive maintenance over time. However, given the situation at Ysgol Uwchradd Caergybi and the presence of RAAC in the school building, its remaining lifespan is limited making it a priority that must be addressed.

It was resolved –

- **To approve the proposal to "Relocate Ysgol Uwchradd Caergybi learners to a new school building for 11-18 year old learners", and**
- **To authorise Officers to undertake the necessary statutory consultation.**

At the conclusion of the meeting's formal business, the Chair expressed his thanks to former Executive member, Councillor Dafydd Rhys Thomas for his contribution to the Executive's work. This recognition followed his appointment as Vice-Chair of the Isle of Anglesey County Council at Tuesday's Full Council meeting.

Councillor Gary Pritchard
Chair

DRAFT

This page is intentionally left blank

Cyngor Sir Ynys Môn

Adroddiad i:	Pwyllgor Gwaith
Dyddiad:	24 Mehefin 2025
Pwnc / Testun:	Blaen Raglen Waith y Pwyllgor Gwaith
Deilydd(ion) Portffolio:	Y Cynghorydd Gary Pritchard
Pennaeth Gwasanaeth / Cyfarwyddwr:	Lynn Ball, Cyfarwyddwr Swyddogaeth – Busnes y Cyngor / Swyddog Monitro
Awdur yr Adroddiad:	Dyfan Sion, Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd
Aelodau Lleol:	Amherthnasol

A – Argymhelliad / Argymhellion a rheswm / rhesymau

Yn unol â'i Gyfansoddiad, mae'n ofynnol i'r Cyngor gyhoeddi blaen raglen waith a'i diweddaru'n rheolaidd. Cyhoeddir blaen raglen waith y Pwyllgor Gwaith yn fisol er mwyn galluogi Aelodau'r Cyngor a'r cyhoedd weld pa benderfyniadau allweddol y mae'r Pwyllgor yn debygol o'u gwneud dros y misoedd i ddod.

Gofynnir i'r Pwyllgor Gwaith:

gadarnhau'r blaen raglen waith atodol ar gyfer y cyfnod **Gorffennaf 2025 – Chwefror 2026;**

adnabod unrhyw faterion ar gyfer cael mewnbwn penodol ac ymgynghoriad gyda Phwyllgorau Sgriwtini'r Cyngor;

nodi bod blaen raglen waith y Pwyllgor Gwaith yn cael ei diweddaru'n fisol a'i chyflwyno fel eitem safonol yn fisol i'r Pwyllgor Gwaith.

B – Pa opsiynau eraill bu i chi ystyried a beth oedd y rhesymau am eu gwrthod ac/neu am ddewis yr opsiwn hwn?

-

C – Pam fod hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Gofynnir am gymeradwyaeth y Pwyllgor Gwaith cyn cyhoeddi pob diweddariad er mwyn cryfhau atebolrwydd a threfniadau blaengynllunio.

Ch – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Ydy'.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg / This document is also available in English.

D – A yw’r penderfyniad hwn oddi fewn i’r gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?
Amherthnasol.

Dd – Asesu’r effeithiau posibl (os yn berthnasol):

1	Sut mae’r penderfyniad yma’n effeithio ar ein hanghenion tymor hir fel Ynys?	
2	A yw hwn yn benderfyniad a ragwelir y bydd yn atal costau / dibyniaethau ar yr Awdurdod i’r dyfodol? Os felly, sut?	
3	A ydym wedi bod yn cydweithio â sefydliadau eraill i ddod i'r penderfyniad hwn? Os felly, rhowch wybod gyda phwy.	
4	A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae rhan wrth ddrafftio’r ffordd hon ymlaen, gan gynnwys y rheini y byddai’r penderfyniad yn cael effaith uniongyrchol arnynt? Esboniwch sut.	
5	Nodwch unrhyw effeithiau posibl y byddai’r penderfyniad hwn yn ei gael ar y grwpiau a warchodir o dan y Ddeddf Cydraddoldeb 2010.	
6	Os yw hwn yn benderfyniad strategol, nodwch unrhyw effeithiau posibl y byddai’r penderfyniad yn ei gael ar y rhai sy’n profi anfantais economaidd-gymdeithasol.	
7	Nodwch unrhyw effeithiau posibl y byddai’r penderfyniad hwn yn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio’r Gymraeg a pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na’r Saesneg.	

E	Gyda phwy yr ymgynghoroch?	Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Uwch Dim Arweinyddiaeth (UDA) (gorfodol)	Mae blaen raglen waith y Pwyllgor Gwaith yn cael ei thrafod yn fisol yng nghyfarfodydd y Tîm Arweinyddiaeth.
2	Cyllid / Swyddog 151 (gorfodol)	Gweler uchod.
3	Swyddog Cyfreithiol / Monitro (gorfodol)	Gweler uchod.
4	Adnoddau Dynol (AD)	
5	Eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth (TG)	
7	Caffael	

Mae’r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg / This document is also available in English.

E	Gyda phwy yr ymgynghoroch?	Beth oedd eu sylwadau?
8	Sgriwtini	Dan amgylchiadau arferol, cynhelir cyd-drafodaeth yn fisol ar raglenni gwaith y Pwyllgor Gwaith a’r ddau Bwyllgor Sgriwtini, a hynny er mwyn sicrhau aliniad rhyngddynt.
9	Aelodau Lleol	Ddim yn berthnasol.

F - Atodiadau:
Blaen raglen waith y Pwyllgor Gwaith: Gorffennaf 2025 – Chwefror 2026

Ff – Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr adroddiad am ragor o wybodaeth):

Mae’r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg / This document is also available in English.

Cyngor Sir Ynys Môn

Blaen Raglen Waith y Pwyllgor Gwaith

Cyfnod: Gorffennaf 2025 – Chwefror 2026

Mae'r flaen raglen waith hon yn rhestru'r holl benderfyniadau y mae'r Pwyllgor Gwaith yn bwriadu eu gwneud a pha fusnes y bydd y pwyllgorau sgriwtini yn ei ystyried ynghyd â phryd y bydd y materion hynny'n cael eu trafod. Mae hefyd yn rhestru unrhyw argymhellion y mae'r Pwyllgor Gwaith yn bwriadu eu gwneud mewn perthynas â phenderfyniadau y mae'n rhaid eu gwneud gan y Cyngor llawn.

Mae modd i benderfyniadau gweithredol gael ei gwneud gan y Pwyllgor Gwaith llawn yn gweithredu fel corff cyfunol neu gan aelodau unigol o'r Pwyllgor Gwaith yn gweithredu trwy hawliau dirprwyiedig.

Mae'r flaen raglen waith yn cael ei hadolygu'n rheolaidd ac fe gyhoeddir diweddariad yn fisol. Nid yw'r ffaith nad yw penderfyniad wedi'i gynnwys yn y flaen raglen waith yn atal materion brys neu rai na ragwelwyd rhag cael eu hystyried.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg / This document is also available in English.

Diweddarwyd ddiwethaf ar 16 Mehefin 2025

Gorffennaf 2025

Dyddiad y cyfarfod neu ddyddiad cyhoeddi penderfyniad dirprwyiedig	Y mater i'w ystyried	Aelod Portffolio	Dyddiad i sgriwtini a / neu'r Cyngor llawn (os yn berthnasol)
Cyfarfod 17 Gorffennaf 2025	Blaen raglen waith y Pwyllgor Gwaith	Cyng Gary Pritchard	
	Monitro Cyllideb Gyfalaf – Chwarter 4, 2024/25	Cyng Robin Williams	Panel Sgriwtini Adnoddau
	Monitro Cyllideb y Cyfrif Refeniw Tai – Chwarter 4, 2024/25	Cyng Robin Williams	Panel Sgriwtini Adnoddau
	Rheoli'r Trysorlys – Adolygiad blynyddol ar gyfer 2024/25	Cyng Robin Williams	
	Cyfrifon drafft 2024/25 ac Arian Wrth Gefn ar ddiwedd Mawrth 2025	Cyng Robin Williams	
	Prawf Modd – Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl	Cyng Robin Williams	

Tudalen 11

Medi 2025

Dyddiad y cyfarfod neu ddyddiad cyhoeddi penderfyniad dirprwyiedig	Y mater i'w ystyried	Aelod Portffolio	Dyddiad i sgriwtini a / neu'r Cyngor llawn (os yn berthnasol)
Cyfarfod 23 Medi 2025	Blaen raglen waith y Pwyllgor Gwaith	Cyng Gary Pritchard	
	Hunanasesiad Corfforaethol ac Adroddiad Perfformiad a Llesiant Blynyddol 2024/25	Cyng Carwyn Jones	Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol 17.9.25 Cyngor llawn 25.9.25

Dyddiad y cyfarfod neu ddyddiad cyhoeddi penderfyniad dirprwyiedig	Y mater i'w ystyried	Aelod Portffolio	Dyddiad i sgriwtini a / neu'r Cyngor llawn (os yn berthnasol)
	Cerdyn Sgôr Corfforaethol – Chwarter 1, 2025/26	Cyng Carwyn Jones	Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol 17.9.25
	Monitro Cyllideb Refeniw – Chwarter 1, 2025/26	Cyng Robin Williams	Panel Sgriwtini Adnoddau 11.9.25
	Monitro Cyllideb Gyfalaf – Chwarter 1, 2025/26	Cyng Robin Williams	Panel Sgriwtini Adnoddau 11.9.25
	Monitro Cyllideb y Cyfrif Refeniw Tai – Chwarter 1, 2025/26	Cyng Robin Williams	Panel Sgriwtini Adnoddau 11.9.25
	Cynllun Tai Gofal Ychwanegol Porthaethwy	Cyng Alun Roberts Cyng Robin Williams	

Hydref 2025

Dyddiad y cyfarfod neu ddyddiad cyhoeddi penderfyniad dirprwyiedig	Y mater i'w ystyried	Aelod Portffolio	Dyddiad i sgriwtini a / neu'r Cyngor llawn (os yn berthnasol)
Cyfarfod 21 Hydref 2025	Blaen raglen waith y Pwyllgor Gwaith	Cyng Gary Pritchard	
	Cynllun Strategol Digidol Ysgolion	Cyng Dafydd Roberts	

Tachwedd 2025

Dyddiad y cyfarfod neu ddyddiad cyhoeddi penderfyniad dirprwyiedig	Y mater i'w ystyried	Aelod Portffolio	Dyddiad i sgriwtini a / neu'r Cyngor llawn (os yn berthnasol)
Cyfarfod 25 Tachwedd 2025	Blaen raglen waith y Pwyllgor Gwaith	Cyng Gary Pritchard	
	Cerdyn Sgôr Corfforaethol – Chwarter 2, 2025/26	Cyng Carwyn Jones	Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol 18.11.25
	Monitro Cyllideb Refeniw – Chwarter 2, 2025/26	Cyng Robin Williams	Panel Sgriwtini Adnoddau 6.11.25
	Monitro Cyllideb Gyfalaf – Chwarter 2, 2025/26	Cyng Robin Williams	Panel Sgriwtini Adnoddau 6.11.25
	Monitro Cyllideb y Cyfrif Refeniw Tai – Chwarter 2, 2025/26	Cyng Robin Williams	Panel Sgriwtini Adnoddau 6.11.25
	Canlyniadau'r ymgynghoriad ar y cynnig i adleoli dysgwyr Ysgol Uwchradd Caergybi i adeilad Ysgol newydd ar gyfer dysgwyr 11-18 oed	Cyng Dafydd Roberts	
	Dogfennau Moderneiddio Cymunedau Dysgu	Cyng Dafydd Roberts	

Tudalen 13

Rhagfyr 2025

Dyddiad y cyfarfod neu ddyddiad cyhoeddi penderfyniad dirprwyiedig	Y mater i'w ystyried	Aelod Portffolio	Dyddiad i sgriwtini a / neu'r Cyngor llawn (os yn berthnasol)
Cyfarfod 16 Rhagfyr 2025	Blaen raglen waith y Pwyllgor Gwaith	Cyng Gary Pritchard	

Ionawr 2026

Dyddiad y cyfarfod neu ddyddiad cyhoeddi penderfyniad dirprwyiedig	Y mater i'w ystyried	Aelod Portffolio	Dyddiad i sgriwtini a / neu'r Cyngor llawn (os yn berthnasol)
Cyfarfod 27 Ionawr 2026	Blaen raglen waith y Pwyllgor Gwaith	Cyng Gary Pritchard	

Chwefror 2026

Dyddiad y cyfarfod neu ddyddiad cyhoeddi penderfyniad dirprwyiedig	Y mater i'w ystyried	Aelod Portffolio	Dyddiad i sgriwtini a / neu'r Cyngor llawn (os yn berthnasol)
Cyfarfod 24 Chwefror 2026	Blaen raglen waith y Pwyllgor Gwaith	Cyng Gary Pritchard	
	Monitro Cyllideb Refeniw – Chwarter 3, 2025/26	Cyng Robin Williams	Panel Sgriwtini Adnoddau
	Monitro Cyllideb Gyfalaf – Chwarter 2, 2025/26	Cyng Robin Williams	Panel Sgriwtini Adnoddau
	Monitro Cyllideb y Cyfrif Refeniw Tai – Chwarter 2, 2025/26	Cyng Robin Williams	Panel Sgriwtini Adnoddau
	Datganiad polisi trwyddedu alcohol ac adloniant rheoledig	Cyng Nicola Roberts	Cyngor llawn 5.3.26

Cyngor Sir Ynys Môn	
Adroddiad i:	Pwyllgor Gwaith
Dyddiad:	24 Mehefin 2025
Pwnc / Testun:	Adroddiad Monitro'r Cerdyn Sgorio – Chwarter 4 (2024/25)
Deilydd(ion) Portffolio:	Y Cynghorydd Carwyn E Jones, Deilydd Portffolio Trawsnewid
Pennaeth Gwasanaeth / Cyfarwyddwr:	Carys Edwards
Awdur yr Adroddiad: Tel: E-bost:	Gwyndaf Parry 01248 752111 GwyndafParry@ynysmon.llyw.cymru
Aelodau Lleol:	Amherthnasol

A – Argymhelliad / Argymhellion a rheswm / rhesymau

1.1 Hwn yw'r pedwerydd ac cerdyn sgorio olaf ar gyfer y flwyddyn ariannol 2024/25. Mae'n dangos perfformiad y Cyngor yn erbyn ei amcanion strategol fel yr amlinellwyd yn Cynllun y Cyngor.

1.2 Mae'r adroddiad yn tynnu sylw at rai straeon cadarnhaol mewn perthynas â pherfformiad 2024/25. Mae rhai o'r uchafbwyntiau hyn yn cynnwys:

1.2.1 Derbyniodd 30 o fusnesau gymorth i ddatblygu'r Gymraeg fel rhan o raglen ARFOR cyn iddi ddod i ben.

1.2.2 Cafwyd dros 565,000 o ymweliadau â Chanolfannau Hamdden Môn Actif lle ymgymerodd pobl ag ymarfer corff yn ystod y flwyddyn, cynnydd o 50,000 o ymweliadau o gymharu â'r flwyddyn flaenorol.

1.2.3 Dim ond 1.9% o ddisgyblion a adawodd yr ysgol ddiwedd Blwyddyn 11 oedd ddim mewn cyflogaeth, addysg na hyfforddiant (NEET) yn 2024, gwelliant o gymharu â'r 4% yn 2023. Daeth hyn yn bosibl drwy wella'r broses o adnabod pobl ifanc mewn perygl o fod yn NEET a gweithio'n agos gyda nhw i nodi a sicrhau canlyniadau llwyddiannus.

1.2.4 Roedd 86% o denantiaid yn fodlon gyda'r gwaith atgyweirio ymatebol a wnaed yn eu cartrefi drwy gydol y flwyddyn, cynnydd i gymharu â'r 80% a oedd yn fodlon yn 2023/24.

1.2.5 Mae bron i 98% o geisiadau cynllunio bellach yn cael eu penderfynu mewn pryd.

1.2.6 Roedd pob un o'r tri chategori ffyrdd yn is na'r targed gyda 1.8% o ffyrdd A, 1.6% o ffyrdd B a 7.3% o ffyrdd C mewn cyflwr gwael.

1.3 **Gofynnir i'r Pwyllgor gytuno'r cerdyn sgorio a nodi'r meysydd o welliannau ynghyd â'r meysydd mae'r Tîm Arweinyddiaeth yn eu harchwilio er mwyn rheoli a sicrhau gwelliant pellach yn y dyfodol.**

1.4 Argymhellir y rhain fel a ganlyn:

1.4.1	Addysg – 07) Môn Actif – Nifer y plant ar gyfartaledd sy'n cael gwersi nofio drwy gydol y flwyddyn
1.4.2	Tai - 03) Nifer y dyddiau calendr a gymerwyd ar gyfartaledd i osod unedau llety sy'n rhai y mae modd eu gosod (ac eithrio Eiddo Anodd eu Gosod)
1.4.3	Tai - 05) Nifer y dyddiau calendr a gymerwyd ar gyfartaledd i ddarparu Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl - addasiadau bach a chanolig (<£10k)
1.4.4	Tai - 05) Nifer y dyddiau calendr a gymerwyd ar gyfartaledd i ddarparu Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl - addasiadau mawr (>£10k)
1.4.5	Economi - 03) Cyfanswm y cwsmeriaid â chytundeb angori blynyddol
1.4.6	Newid Hinsawdd - 02) Canran y gwastraff domestig a gafodd ei ailddefnyddio, ailgylchu neu gompostio
1.4.7	Iechyd Cyngor Cyfan - 12) % y ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth a dderbyniodd ymateb o fewn y cyfnod amser

B – Pa opsiynau eraill bu i chi ystyried a beth oedd y rhesymau am eu gwrthod ac/neu am ddewis yr opsiwn hwn?
Amherthnasol

C – Pam fod hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?
Mae'r mater hwn wedi ei ddirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith

Ch – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?
Ydi

D – A yw'r penderfyniad hwn oddi fewn i'r gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?
Ydi

Dd – Asesu'r effeithiau posibl (os yn berthnasol):		
1	Sut mae'r penderfyniad yma'n effeithio ar ein hanghenion tymor hir fel Ynys?	Mae'r adroddiad y Cerdyn Sgorio Corfforaethol yn rhoi cipolwg ar berfformiad yn erbyn amcanion strategol Cynllun y Cyngor ar ddiwedd pob chwarter.
2	A yw hwn yn benderfyniad a ragwelir y bydd yn atal costau / dibyniaethau ar yr Awdurdod i'r dyfodol? Os felly, sut?	Gallai perfformiad rhai dangosyddion perfformiad o bosibl gael effaith ar gostau yn y dyfodol, ond mae mesurau lliniaru a gynigir yn ceisio lliniaru'r pwysau hyn.
3	A ydym wedi bod yn cydweithio â sefydliadau eraill i ddod i'r penderfyniad hwn? Os felly, rhowch wybod gyda phwy.	Ymgymerir ag elfennau o'r gwaith sy'n cael ei fonitro yn y Cerdyn Sgorio mewn modd cydweithredol â sefydliadau eraill fel Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr, Llywodraeth Cymru, Cadwch Gymru'n Daclus, Gyrfa Cymru, Chwaraeon Cymru, GWE, ymhlith eraill.
4	A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae rhan wrth ddrafftio'r ffordd hon ymlaen, gan gynnwys y rheini y byddai'r	Amh.

	penderfyniad yn cael effaith uniongyrchol arnynt? Esboniwch sut.	
5	Nodwch unrhyw effeithiau posibl y byddai'r penderfyniad hwn yn ei gael ar y grwpiau a warchodir o dan y Ddeddf Cydraddoldeb 2010.	Amh.
6	Os yw hwn yn benderfyniad strategol, nodwch unrhyw effeithiau posibl y byddai'r penderfyniad yn ei gael ar y rhai sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol.	Amh.
7	Nodwch unrhyw effeithiau posibl y byddai'r penderfyniad hwn yn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg a pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	Amh.

E – Gyda phwy yr ymgynghoroch? Beth oedd eu sylwadau?		
1	Prif Weithredwr / Uwch Dim Arweinyddiaeth (UDA) (gorfodol)	Ystyriwyd y mater hwn gan yr Tîm Arweinyddiaeth ac adlewyrchir eu sylwadau yn yr adroddiad
2	Cyllid / Swyddog 151 (gorfodol)	Sylwadau wedi ymgorffori yn yr adroddiad
3	Swyddog Cyfreithiol / Monitro (gorfodol)	Sylwadau wedi ymgorffori yn yr adroddiad
4	Adnoddau Dynol (AD)	Sylwadau wedi ymgorffori yn yr adroddiad
5	Eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth (TG)	
7	Caffael	
8	Sgriwtini	Ystyriwyd y mater hwn gan y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ar y 17/6. Bydd cadeirydd y pwyllgor yn adrodd yn ôl yn y cyfarfod hwn.
9	Aelodau Lleol	

F - Atodiadau:
Atodiad A - Adroddiad Cerdyn Sgorio Chwarter 4

Ff – Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am ragor o wybodaeth):
• Cynllun y Cyngor 2023-2028 • Adroddiad Cerdyn Sgorio Chwarter 3

Cerdyn Sgorio Corfforaethol 2024/25

Adroddiad Chwarter 4

Paratowyd gan – Gwasanaeth Trawsnewid

Dyddiad Cyhoeddi: Mehefin 2025

This document is available in English / Mae’r ddogfen hon ar gael yn Saesneg

1. Cyflwyniad

1.1 Mae Cynllun y Cyngor 2023-28 yn nodi chwe amcan strategol ac yn nodi'r camau gweithredu a'r ymrwymiadau allweddol ar gyfer y pum mlynedd nesaf.

Yr Iaith Gymraeg	Gofal Cymdeithasol a Llesiant	Addysg	Tai	Economi	Newid Hinsawdd

[Cynllun y Cyngor 2023 to 2028]

1.2 Defnyddir yr adroddiad cerdyn sgorio i fonitro perfformiad ein Dangosyddion Perfformiad Allweddol (DPA) ar gyfer 24/25 wrth gyflawni gweithgareddau dydd i ddydd y Cyngor sy'n sail i gyflawni Cynllun y Cyngor.

1.3 Blwyddyn yma, roedd nifer o DPA yn newydd, nid oedd gan rhai ohonynt dargedau a roeddent yno i osod gwaelodlin. Roedd tueddiadau'n cael eu monitro yn ystod 2024/25 gyda'r nod o osod targedau yn 2025/26 lle'n bosib.

1.4 Mae'r Cerdyn Sgorio yn darparu'r dystiolaeth i alluogi'r Cyngor i fonitro ei berfformiad a bod yn wybodus o ddata wrth nodi unrhyw gamau lliniaru y cytunwyd arnynt gan y Tîm Arweinyddiaeth i ysgogi a sicrhau gwelliannau perfformiad yn y dyfodol.

1.5 Mae'r canlyniadau o fewn y cerdyn sgorio i gyd yn gronnol ac felly mae colofn tuedd ar gael o Ch2 i hysbysu'r tueddiadau perfformiad o un chwarter i'r llall chwarter.

1.6 Gellir gweld y statws CAG ar gyfer bob adran o'r cerdyn sgorio, ac eithrio rheolaeth ariannol sy'n cael ei gwblhau o safbwynt barn broffesiynol, isod:

- Coch – mwy na 10% yn is na'r targed a/neu angen ymyrraeth sylweddol
- Ambr – rhwng 5% a 10% yn is na'r targed a/neu angen peth ymyrraeth
- Melyn – o fewn 5% o'r targed
- Gwyrdd – wedi cyrraedd y targed, neu wedi mynd y tu hwnt iddo

2. Trosolwg

2.1 Mae mwyafrif (82.5%) y dangosyddion sydd â thargedau sy'n cael eu monitro yn perfformio'n dda yn erbyn eu targedau (Gwyrdd neu Felyn).

2.2 Mae saith dangosydd yn Goch neu'n Ambr yn erbyn targedau, sef:

2.2.1 Addysg - 07) Môn Actif - Nifer y plant ar gyfartaledd sy'n cael gwersi nofio drwy gydol y flwyddyn - AMBR – 1,747 yn erbyn targed o - 1,900

Mae 1,682 o blant Ynys Môn ar y rhaglen Nofio Môn, lle mae rhieni neu warchodwyr yn talu am wersi, yn bresennol. Mae hyn yn ostyngiad bach o gymharu â pherfformiad Ch3 o 1,695 ac yn dod â'r cyfartaledd i 1,747. Nid yw'r ffigurau hyn yn cynnwys plant sy'n mynychu gwersi nofio drwy'r ysgolion cynradd, lle mynychodd 3,845 o blant sesiynau yn ystod bloc 30 wythnos.

Mae'r galw am lefydd wedi lleihau, ac ar hyn o bryd dim ond un ganolfan sydd â rhestr aros. Nid ydym yn ymwybodol yn iawn am y rhesymau dros y gostyngiad yn y galw. Darparodd y gwasanaeth hyfforddiant uwch i rai aelodau o staff ddiwedd mis Mawrth drwy Nofio Cymru. Bydd yr hyfforddiant uwch yn gwella ansawdd y gwersi nofio ymhellach. Bydd y gwasanaeth yn gweithio gyda chanolfannau hamdden i gynyddu'r galw am lefydd drwy hyrwyddo argaeledd y rhaglen nofio.

2.2.2 Tai - 03) Nifer y dyddiau calendr a gymerwyd ar gyfartaledd i osod unedau llety sy'n rhai y mae modd eu gosod (ac eithrio Eiddo Anodd eu Gosod) – COCH – 54 diwrnod, Targed – 35 diwrnod

Ddaru'r dangosydd yma ddirywio ymhellach o gyfartaledd o 47 diwrnod i 54 diwrnod yn ystod Ch4. Mae nifer o resymau dros y dirywiad yn y dangosydd hwn, ac fe trafodwyd yn fanwl yn y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ar 19 Chwefror. Mae angen mwy o amser i weld effaith y gwelliannau ar y dangosyddion perfformiad yn dilyn gwaith y grŵp tasg a gorffen Sgriwtini a'r ymyriadau a weithredwyd gan y Gwasanaeth Tai.

2.2.3 Tai - 05) Nifer y dyddiau calendr a gymerwyd ar gyfartaledd i ddarparu Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl - addasiadau bach a chanolig (<£10k) – AMBR – 195 Diwrnod, Targed 185 Diwrnod; a
Tai - 05) Nifer y dyddiau calendr a gymerwyd ar gyfartaledd i ddarparu Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl - addasiadau mawr (>£10k) - AMBR – 229 Diwrnod, Targed 211 Diwrnod

Oherwydd y perygl o wario dros y gyllideb, rhoddwyd seibiant ar gymeradwyo ceisiadau newydd ym mis Tachwedd. Cafodd hyn

effaith ganlyniadol gan fod y contractwyr llwyddiannus, pan ailgychwynnodd y gwasanaeth gymeradwyo, eisoes wedi symud ymlaen i brosiectau eraill, a arweiniodd at oedi cyn dechrau'r gwaith.

Mae'r gwasanaeth ar hyn o bryd yn adolygu'r polisi Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl (DFG), sy'n darparu grantiau hyd at werth o £10,000 i bob ymgeisydd, gydag unrhyw swm dros £10,000 ar hyn o bryd yn destun prawf modd. Bydd datblygiad dangosyddion perfformiad neu dargedau newydd ar gyfer y DFGs yn unol â'r polisi diwygiedig yn cael eu cytuno wrth osod y Cerdyn Sgorio newydd ar gyfer 2025/26.

2.2.4 Economi - 03) Cyfanswm y cwsmeriaid â chytundeb angori blynyddol – AMBR – 191, Targed 210

Mae nifer y contractau angori blynyddol a werthwyd yn is na'r disgwyliadau cychwynnol ac ni werthwyd unrhyw gontractau pellach yn ystod Ch4. Mae sawl rheswm dros fethu'r targed, gan gynnwys gwelliannau mewn angorfeydd eraill, costau byw a thargedau uchelgeisiol.

Mae'r gwasanaeth yn parhau i adolygu'r trefniadau ar gyfer angorfeydd, gyda system ar-lein newydd bron â'i chwblhau. Mae llong newydd a brynwyd yn ystod y flwyddyn yn cael ei defnyddio i sicrhau cydymffurfiaeth a thaliad os oes llong ar ei hangorfa.

2.2.5 Newid Hinsawdd - 02) Canran y gwastraff domestig a gafodd ei ailddefnyddio, ailgylchu neu gompostio - COCH – 65.07%, Targed 70%

Ail-ddefnyddiwyd, ailgylchwyd neu compostiwyd 61.37% o wastraff yn ystod Ch4. Mae hyn yr un fath ag yn 2023/24 ac felly'n dod â chyfanswm blynyddol 2024/25 i 65.07%.

Er mwyn lliniaru ac i geisio gwella'r gyfradd, bydd y cyngor yn parhau â'i nod o leihau gwastraff cyffredinol ac annog mwy o ailgylchu drwy gydweithio â'r cymunedau lleol i addysgu trigolion. Mae hon yn strategaeth hirdymor, ac ni fydd y canlyniadau'n newid dros nos gan ei bod yn gofyn am newid ymddygiad gan y trigolion.

Mae'r cyngor wedi sefydlu bwrdd rhaglen i drafod pa fesurau lliniaru pellach y gellir eu rhoi ar waith. Bydd unrhyw newidiadau sylweddol a nodir gan y bwrdd yn cael eu trafod gan y Pwyllgor Gwaith a'r Pwyllgorau Sgriwtini cyn gwneud unrhyw newidiadau.

2.2.6 Iechyd Cyngor Cyfan - 12) % y ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth a dderbyniodd ymateb o fewn y cyfnod amser – AMBR – 83%, Targed – 90%

Cafwyd 260 o geisiadau Rhyddid Gwybodaeth (FOI) yn ystod Ch4 gyda dim ond 14 ohonynt heb eu hateb o fewn yr amserlen (95% o fewn yr amserlen), sy'n welliant ar ganlyniadau blaenorol yn ystod y flwyddyn. Mae hyn yn dod â'r cyfanswm ar gyfer y cyfnod Ebrill i Fawrth i 682 o geisiadau FOI wedi'u hateb o fewn yr amserlen allan o'r 818 o geisiadau a dderbyniwyd (83%).

Mae'r perfformiad o 83% yn welliant i gymharu â'r 80% a gyflawnwyd yn 2023/24 a'r 72% a gyflawnwyd yn 2022/23. Mae'r Cyngor yn parhau i fod yn ymrwymedig i gynyddu'r gyfradd ymateb i geisiadau FOI, ac mae'r newidiadau a weithredwyd yn ail hanner y flwyddyn wedi dechrau cael effaith gadarnhaol ar berfformiad.

2.3 Mae rhai enghreifftiau o'r perfformiad da a welwyd yn ystod y flwyddyn yn cynnwys:

2.3.1 Derbyniodd 30 o fusnesau gymorth i ddatblygu'r Gymraeg fel rhan o raglen ARFOR cyn iddi ddod i ben.
2.3.2 Cafwyd dros 565,000 o ymweliadau â Chanolfannau Hamdden Môn Actif lle ymgymerodd pobl ag ymarfer corff yn ystod y flwyddyn, cynnydd o 50,000 o ymweliadau o gymharu â'r flwyddyn flaenorol.
2.3.3 Dim ond 1.9% o ddisgyblion a adawodd yr ysgol ddiwedd Blwyddyn 11 oedd ddim mewn cyflogaeth, addysg na hyfforddiant (NEET) yn 2024, gwelliant o gymharu â'r 4% yn 2023. Daeth hyn yn bosibl drwy wella'r broses o adnabod pobl ifanc mewn perygl o fod yn NEET a gweithio'n agos gyda nhw i nodi a sicrhau canlyniadau llwyddiannus.
2.3.4 Roedd 86% o denantiaid yn fodlon gyda'r gwaith atgyweirio ymatebol a wnaed yn eu cartrefi drwy gydol y flwyddyn, cynnydd i gymharu â'r 80% a oedd yn fodlon yn 2023/24.
2.3.5 Mae bron i 98% o geisiadau cynllunio bellach yn cael eu penderfynu mewn pryd.
2.3.6 Roedd pob un o'r tri chategori ffyrdd yn is na'r targed gyda 1.8% o ffyrdd A, 1.6% o ffyrdd B a 7.3% o ffyrdd C mewn cyflwr gwael.

2.4 Mae ein perfformiad flwyddyn ar ôl blwyddyn ar gyfer pob dangosydd cymaradwy (28 i gyd) yn dangos bod 20 (72%) wedi gwella yn ystod y flwyddyn, 6 (21%) wedi dirywio, a 2 (7%) wedi aros yr un fath o ran eu lefelau perfformiad.

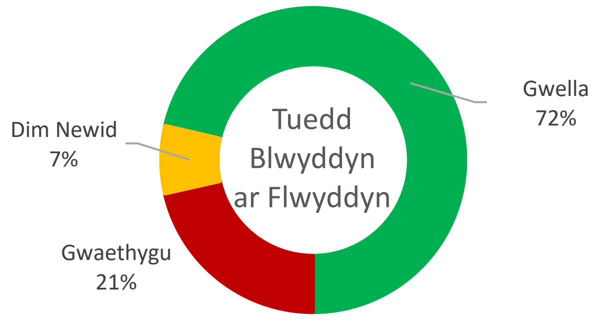

3. Yr Iaith Gymraeg

	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	Targed Ch4	CAMG Ch4	Tuedd	23/24	Sylwadau Ch4
01) Canran o swyddi hysbysebir gan y Cyngor gyda'r gofyniad iaith Gymraeg lefel 4 neu 5		32%	34%	38%			↑		Roedd 46% o'r swyddi a hysbysebwyd yn Ch4 yn gofyn am lefel Cymraeg o 4 neu 5
02) Nifer swyddogion sydd yn derbyn hyfforddiant iaith Gymraeg	43	62	66	89			↑		
03) Nifer o gwynion sydd yn creu amheuaeth o fethiant i gwrdd â safonau iaith Gymraeg	2	4	6	8			→		
04) Nifer o gwynion arweiniodd at ymchwiliad statudol gan Gomisiynydd y Gymraeg	0	0	0	0			→		
05) Canran o ymweliadau â rhyngwyneb ein prif wefan yn Gymraeg	8%	7%	8%	9%			↑		
06) Canran yr ymatebion i ymgynghoriadau swyddogol a wnaed yn Gymraeg	15%	10%	9%	9%			→		
07) Canran y dilynwyr sy'n dilyn ochr Gymraeg prif gyfrifon cyfryngau cymdeithasol y Cyngor	23%	23%	23%	23%			→		Cynnydd o 2% mewn dilynwyr Facebook a gostyngiad o 1% mewn dilynwyr X
08) Nifer busnesau yn derbyn cefnogaeth fel rhan o raglen ARFOR	15	31	30	30			→		
09) Canran y disgyblion blwyddyn 11 sy'n astudio'r Gymraeg [iaith gyntaf]	68.46%			66.91%			↓	68.46%	

4. Gofal Cymdeithasol a Llesiant

	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	Targed Ch4	CAMG Ch4	Tuedd	23/24	Sylwadau Ch4
01) Nifer yr oedolion sy'n derbyn Taliadau Uniongyrchol	212	226	231	232	224	G	↑		
02) Canran yr ymholiadau amddiffyn oedolion a gwblhawyd o fewn yr amserlen statudol	89.36%	90%	91.51%	88.81%	90%	M	↓	95%	
03) Canran yr oedolion sydd wedi derbyn cyngor a chymorth gan y gwasanaeth gwybodaeth, cyngor a chymorth ac sydd heb gysylltu â'r gwasanaeth yn ystod y 6 mis dilynol	94.95%	92.96%	91.17%	86.89%	85%	G	↓	63%	
04) Nifer y bobl hŷn (65 oed a hŷn) y mae'r awdurdod yn eu cefnogi mewn cartrefi gofal	289	320	291	321	352	G	↑		
05) Canran y rhai sy'n ofalwyr i oedolion a ofynnodd am asesiad neu adolygiad ac a gafodd asesiad neu adolygiad iddyn nhw eu hunain yn ystod y flwyddyn	94.30%	95.20%	96.40%	93.70%	93%	G	↓	98%	
06) Yr amser y mae'r holl blant sy'n dal i fod ar y Gofrestr Amddiffyn Plant wedi'i dreulio ar y gofrestr ar gyfartaledd, fel ac yr oedd pethau ar ddiwedd y chwarter	142	128	129	140	270	G	↓		
07) Plant a gafodd eu Hail-gofrestru ar y Gofrestr Amddiffyn Plant o fewn 12 mis ar ôl cael eu tynnu oddi ar y gofrestr	0%	0%	0%	0%	15%	G	→		
08) Canran y cyfeiriadau plant sy'n cael eu hail-gyfeirio o fewn 12 mis	7.50%	10.09%	13.04%	14%	15%	G	↓	11%	
09) Canran yr ymweliadau statudol â phlant mewn gofal a oedd i fod i ddigwydd yn ystod y flwyddyn a gynhaliwyd yn unol â'r rheoliadau	94.12%	92.13%	90.72%	91.11%	90%	G	↑		
10) Canran y Cynlluniau Llwybr Cychwynnol a oedd i fod i gael eu cwblhau yn ystod y flwyddyn a gwblhawyd o fewn yr amserlenni	100%	100%	100%	100%	85%	G	→		
11) Nifer yr ymweliadau â chanolfannau hamdden	130704	252090	396113	565574	555371	G	↑	515k	
12) Canran y cleientiaid NERS a gwblhaodd y rhaglen ymarfer corff				N/A					Data ddim ar gael oherwydd diffyg sustem TG. Amcangyfrif bod 60% yn cwblhau'r rhaglen.

5. Addysg

	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	Targed Ch4	CAMG Ch4	Tuedd	23/24	Sylwadau Ch4
01) Canran presenoldeb disgyblion mewn ysgolion cynradd (pob tymor)	91.98%	93.13%	93.06%	93.50%	95%	M	↑	93%	
02) Canran presenoldeb disgyblion mewn ysgolion uwchradd (pob tymor)	87.10%	89.23%	88.28%	88.3%	90.00%	M	→	87%	
03) Canran gadawyr Blwyddyn 11 sydd ddim mewn Addysg, Hyfforddiant neu Gyflogaeth [NEET]				1.9%				4%	
04) Canran y Dangosyddion Ansawdd (â thargedau) a gyflawnwyd gan y gwasanaeth llyfrgelloedd				86%				83%	
05) Nifer yr ysgolion mewn Categori Dilynol / Statudol gan Estyn	1	0	0	0			→		
06) Nifer yr ysgolion â statws Eco-ysgol	29	29	29	29			→		
07) Môn Actif – Nifer y plant ar gyfartaledd sy'n cael gwersi nofio drwy gydol y flwyddyn	1847	1806	1773	1747	1900	A	↓		Nifer presennol plant Ynys Môn sydd ar y raglen Nofio Môn yw 1,682, sy'n ostyngiad bach ar berfformiad Ch3 (1695)
08) Nifer y plant a phobl ifanc sydd wedi cael eu gwahardd o'r ysgol yn barhaol	14	4	13	21			↑		
09) Nifer / cyfran yr ysgolion â chynllun adfer ariannol	6	6	6	6			→		

6. Tai

	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	Targed Ch4	CAMG Ch4	Tuedd	23/24	Sylwadau Ch4
01) Gwasanaethau landlordiaid: Nifer y diwrnodau a gymerwyd ar gyfartaledd i gwblhau atgyweiriadau ymatebol		18	15	15	18	G	→	19	
02) Canran y tenantiaid a oedd yn fodlon â'r atgyweiriadau ymatebol	88%	88%	87%	86%	85%	G	↓	80%	
03) Nifer y dyddiau calendr a gymerwyd ar gyfartaledd i osod unedau llety sy'n rhai y mae modd eu gosod (ac eithrio Eiddo Anodd eu Gosod)	26	49	47	54	35	C	→		Mae eiddo sy'n cael eu dychwelyd yn cael eu huwchraddio i fodloni safonau WHQS2, sy'n cynyddu'r nifer cyfartalog o ddiwrnodau. Mae hyn, ynghyd ag anawsterau wrth recriwtio paentwyr, wedi arwain at gynnydd eto yn Ch4
04) Nifer y dyddiau calendr a gymerwyd ar gyfartaledd i ddarparu Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl – addasiadau bach a chanolig (<£10k)	185	184	190	195	185	A	↓		Roedd seibiant ar gymeradwyo prosiectau newydd ar ddechrau Ch4 oherwydd posibilrwydd o wario dros gyllideb. Mae hyn wedi effeithio ar berfformiad DPA (KPI) gan nad oedd contractwyr ar gael i ddechrau ar unwaith pan gafodd prosiectau eu cymeradwyo eto
05) Nifer y dyddiau calendr a gymerwyd ar gyfartaledd i ddarparu Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl - addasiadau mawr (>£10k)	-	222	229	229	211	A	↓		Fel yr uchod
06) Nifer y Tai Cyngor a ddatblygwyd o'r newydd a nifer yr hen Dai Cyngor a brynwyd yn ôl i'w gosod fel Tai Cyngor	22	36	50	59	45	G	↓		
07) Cyfanswm dyledion rhent tenantiaid cyfredol fel canran o gyfanswm y rhent y mae modd ei gasglu drwy lety parhaol	3.02%	3.55%	2.91%	3.03%	3.10%	G	↓		
08) Nifer yr eiddo gwag preifat a ddaethpwyd yn ôl i ddefnydd drwy'n hymyraethau Tai Gwag	16	34	43	63	38	G	↑	71	Daeth 20 o eiddo ychwanegol yn ôl i'w defnyddio yn ystod Ch4.
09) Canran yr aelwydydd a ataliwyd rhag mynd yn ddigartref	83%	90%	95.35%	93.75%	85%	G	↑	97%	
10) Nifer y ceisiadau am gymorth gyda digartrefedd (asesiadau adran 62)	185	294	452	549					
11) Nifer yr Aelwydydd mewn Llety Brys a Dros Dro ar hyn o bryd	85	101	100	98					

7. Economi

	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	Targed Ch4	CAMG Ch4	Tuedd	23/24	Sylwadau Ch4
01) Y % grant economaidd a datblygu / adfywio a dderbyniwyd ac a ddefnyddiwyd	38%	41%	53%	73%			↑		
02) Canran yr unedau busnes a osodwyd gan y Cyngor	86%	90%	93.8%	95%	70%	G	↑		
03) Cyfanswm y cwsmeriaid â chytundeb angori blynyddol	179	190	191	191	210	A	→		Ni werthwyd unrhyw gontractau pellach yn ystod Ch4
04) Canran yr holl geisiadau cynllunio a benderfynwyd mewn pryd	96.5%	97.4%	97.5%	97.80%	90%	G	↑	96%	Perfformiad cyson drwy gydol M flwyddyn er gwaethaf cynnydd yn nifer M ceisiadau
05) Canran y ceisiadau gorfodi cynllunio a ymchwiliwyd iddynt o fewn 84 diwrnod	96.9%	91.7%	92.2%	92.4%	80%	G	↑	87%	
06) Apeliadau cynllunio a ganiateir fel canran o'r holl geisiadau cynllunio a benderfynwyd	1%	0.86%	0.58%	0.88%			↓		
07) Canran y busnesau risg uchel sy'n cael eu harchwilio'n rheolaidd a archwiliwyd i sicrhau eu bod yn cydymffurfio â'r Ddeddfwriaeth Hylendid Bwyd	71%	83%	85.3%	89%	90%	M	↑		Cynnydd da yn ystod M chwarter, fodd bynnag cafodd M targed ei fethu ychydig
08) Canran y sefydliadau bwyd sy'n cyrraedd y safonau hylendid bwyd	98%	98%	98.5%	98.5%	95%	G	→	98%	

8. Newid Hinsawdd

	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	Targed Ch4	CAMG Ch4	Tuedd	23/24	Sylwadau Ch4
01) Cyfanswm yr allyriadau carbon sy'n dod o adeiladu'r cyngor (tC02e)				4184					
02) Canran y gwastraff domestig a gafodd ei ailddefnyddio, ailgylchu neu gompostio	67.52%	67.46%	66.05%	65.07%	70%	C	↓	65.0%	Ail-ddefnyddiwyd, ailgylchwyd neu gompostiwyd 61.37% o wastraff yn ystod Ch4. Mae hyn yr un fath ag yn 2023/24 ac felly'n dod â chyfanswm blynyddol 2024/25 i 65.07%
03) Canran y gwastraff a gafodd ei ailddefnyddio, ailgylchu neu gompostio o adeiladu'r Cyngor	48%	48%	48%	47%			↓		
04) Canran y strydoedd sy'n lân	96.6%	97.5%	97.90%	97.80%	96%	G	↓	97%	
05) Nifer y dyddiad a gymerwyd ar gyfartaledd i glirio digwyddiadau tipio anghyfreithlon	0.04	0.04	0.09	0.08	1	G	↓	0.13	
06) Canran y prif ffyrdd A sydd mewn cyflwr gwael (blynyddol)			1.8%	1.8%	2.7%	G		2.7%	
07) Canran y ffyrdd B sydd mewn cyflwr gwael (blynyddol)			1.6%	1.6%	2.3%	G		2.3%	
08) Canran y ffyrdd C sydd mewn cyflwr gwael (blynyddol)			7.3%	7.3%	7.5%	G		7.5%	
09) Cyfanswm allyriadau carbon fflyd y Cyngor (tC02e inc WTT)	162	320	451	613			↓		
10) Cyfran y cerbydau carbon isel (trydan) yn fflyd y Cyngor	12%	17%	17%	17%			→		
11) Nifer y gwefrwyr cerbydau trydan y mae'r Cyngor yn gyfrifol amdanynt	49	49	49	49			→		49 pwynt gwefru gyda 64 o wefrwyr ar gael

Tudalen 28

9. Iechyd Cyngor Cyfan

	CAMG	Tuedd	Cyllideb	Canlyniad	Amrywiant (%)
01) Alldro a ragwelir ar ddiwedd y flwyddyn (Refeniw)	G	↑	£179,739,000	£176,709,000	-1.69%
02) Alldro a ragwelir ar ddiwedd y flwyddyn (Cyfalaf)			£74,408,000	£64,726,000	-17.45%
03) Incwm yn erbyn Targedau (ac eithrio grantiau)	G	↑	-£12,109,776	-£15,757,105	30.12%
04) Balansau cyffredinol a ragwelir ar ddiwedd y flwyddyn				-£13,258,260	
05) Cost benthyca - % y gwariant refeniw a gyllidwyd ar ei gyfer	G	↓	2.68%	2.16%	0.52%
06) Nifer y Gwasanaethau a ragwelir yn gorwario mwy na 5% o'u cyllideb		↑		1	
07) % y Dreth Gyngor a gasglwyd (ar gyfer y 3 mis diwethaf)	M	→		97.8%	
08) % y Mân Ddyledion a gasglwyd (ar gyfer y 3 mis diwethaf)	M	↑		94.5%	

	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	Targed Ch4	CAMG Ch4	Tuedd Ch	Sylwadau Ch4
09) Cyfanswm y cwynion a gafodd eu cadarnhau / cadarnhau'n rhannol	1	3	4	7	12	G	↓	6 Corfforaethol a 1 Gwasanaethau Cymdeithasol
10) Cyfanswm % y cwynion a gafodd ymateb ysgrifenedig fewn 20 diwrnod (Corfforaethol)	83%	83%	86%	91%	80%	G	↑	
11) Cyfanswm % y cwynion a gafodd ymateb ysgrifenedig fewn 15 diwrnod (Gwasanaethau Cymdeithasol)	100%	100%	100%	100%	80%	G	→	
12) % y ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth a dderbyniodd ymateb o fewn y cyfnod amser	83%	82%	78%	83%	90%	A	↑	Gwelliant yn ystod Ch4 gyda 14 o'r 260 o geisiadau Rhyddid Gwybodaeth yn hwyr
13) Cyfran yr ymholiadau a gafodd eu datrys a'u cau gan Cyswllt Môn (heb eu hanfon ymlaen at Wasanaeth)	50%	51%	48%	40%			ê	
14) Nifer y staff yn yr awdurdod cyfan, gan gynnwys athrawon a staff mewn ysgolion (FTE)	2406	2397	2388	2398			↑	
15) Absenoldeb Salwch - dyddiau / shifftiau gwaith a gollwyd ar gyfartaledd	2.09	3.93	6.53	9.11	9.25	G	↑	
16) Salwch Tymor Byr - dyddiau / shifftiau gwaith a gollwyd ar gyfartaledd fesul FTE	0.93	1.63	2.80	3.96			→	
17) Salwch Tymor Hir - dyddiau / shifftiau gwaith a gollwyd ar gyfartaledd fesul FTE	1.16	2.3	3.73	5.15			→	
18) Gweithwyr sydd wedi gadael yr Awdurdod Lleol (%) (Trosiant)				8%			↑	Trosiant o 8% i gymharu a 9% yn 2023/24
19) % y swyddi a gafodd eu hysbysebu a'u llenwi ar ôl cael eu hysbysebu unwaith		75%	74%	70%			↓	

10. Casgliad ac Argymhellion

10.1 Mae'r perfformiad o 82.5% o'r dangosyddion perfformiad yn well neu o fewn 5% i'w targedau ar gyfer y flwyddyn yn gadarnhaol

10.2 Mae'n dangos bod gwasanaethau'n gweithredu yn unol â gwerthoedd ac egwyddorion cyffredinol y Cyngor

10.3 **Argymhelliad – bod y Tîm Arweinyddiaeth yn rheoli, ymchwilio a sicrhau gwelliannau i'r dyfodol ar gyfer y DPA a ganlyn:**

10.3.1 Addysg – 07) Môn Actif – Nifer y plant ar gyfartaledd sy'n cael gwersi nofio drwy gydol y flwyddyn
10.3.2 Tai - 03) Nifer y dyddiau calendr a gymerwyd ar gyfartaledd i osod unedau llety sy'n rhai y mae modd eu gosod (ac eithrio Eiddo Anodd eu Gosod)
10.3.3 Tai - 05) Nifer y dyddiau calendr a gymerwyd ar gyfartaledd i ddarparu Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl - addasiadau bach a chanolig (<£10k)
10.3.4 Tai - 05) Nifer y dyddiau calendr a gymerwyd ar gyfartaledd i ddarparu Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl - addasiadau mawr (>£10k)
10.3.5 Economi - 03) Cyfanswm y cwsmeriaid â chytundeb angori blynyddol
10.3.6 Newid Hinsawdd - 02) Canran y gwastraff domestig a gafodd ei ailddefnyddio, ailgylchu neu gompostio
10.3.7 Iechyd Cyngor Cyfan - 12) % y ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth a dderbyniodd ymateb o fewn y cyfnod amser

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	Pwyllgor Gwaith
Dyddiad:	24/6/2024
Pwnc / Testun:	Ddogfen Gyflawni Flynyddol 2025/26
Deilydd(ion) Portffolio:	Y Cynghorydd Carwyn E Jones
Pennaeth Gwasanaeth / Cyfarwyddwr:	Carys Edwards
Awdur yr Adroddiad: **Tel:** **E-bost:**	Gwyndaf Parry 01248 752111 GwyndafParry@ynysmon.llyw.cymru
Aelodau Lleol:	Amherthnasol

A – Argymhelliad / Argymhellion a rheswm / rhesymau

Argymhellir bod y Pwyllgor Gwaith yn mabwysiadu'r Ddogfen Gyflawni Flynyddol ar gyfer ei chyflawni yn ystod 2025/26.

Mae'r Ddogfen Gyflawni Flynyddol yn amlinellu rhaglenni gwaith blynyddol y Cyngor sydd wedi'u cynllunio i gyflawni disgwyliadau Cynllun y Cyngor. Mae'n rhoi mwy o fanylion gweithredol yn unol a'r chwech amcan startegol yn erbyn agweddau penodol o'r ddarpariaeth flynyddol.

B – Pa opsiynau eraill bu I chi ystyried a beth oedd y rhesymau am eu gwrthod ac/neu am ddewis yr opsiwn hwn?

Dim opsiwn arall wedi'i ystyried, mae hwn yn ddisgwyliad o dan gyfansoddiad y Cyngor

C – Pam fod hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Mae'r mater hwn wedi ei ddirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith

CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson a'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Ydi gan ei fod yn darparu'r manylder ynglyn a sut bydd y Cyngor yn gwireddu disgwyliadau Cynllun y Cyngor a fabwysiadwyd gan y Cyngor llawn yn flaenorol.

D – A yw'r penderfyniad hwn oddi fewn i'r gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Ydi

DD – Effaith ar Genedlaethau'r Dyfodol (os yn berthnasol)

1	**Sut mae'r penderfyniad yma'n effeithio ar ein anghenion tymor hir fel Ynys**	Mae'r DGB yn amlinellu'r gwaith y bydd y cyngor yn ei wneud i gyflawni amcanion Cynllun y Cyngor am y 12 mis nesaf, gan gynnwys penderfyniadau fydd yn effeithio ar anghenion tymor hir Ynys Môn.
2	**A yw hwn yn benderfyniad a ragwelir a fydd yn atal costau / dibyniaethau ar yr Awdurdod i'r dyfodol. Os felly, sut:-**	Nodir y goblygiadau ariannol sy'n gysylltiedig â chyflwyno'r Ddogfen Gyflawni Flynyddol yn y broses flynyddol o bennu'r gyllideb
3	**A ydym wedi bod yn cyd-gweithio â sefydliadau eraill i ddod i'r penderfyniad hwn, os felly, rhowch wybod gyda pwy-**	Bydd amryw o elfennau sydd yn gysylltiedig a gwireddiad amserol y cynllun hwn angen cydweithrediad ag eraill. Caiff hyn ei amlygu wrth i'r cynllun gael ei wireddu dros y cyfnod sydd i ddod.
4	**A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae'i rhan yn drafftio'r ffordd hon ymlaen? Esboniwch sut:-**	Ymgynghorwyd â dinasyddion Ynys Môn cyn mabwysiadu Cynllun y Cyngor 2023-2028 a bydd amryw o'r ffrydiau gwaith yn cael eu ymgynghori arnynt ymhellach yn ystod y cyfnod gweithredu.
5	**Nodwch yr effeithiau mae'r penderfyniad hwn yn ei gael ar yr agenda cydraddoldeb ac iaith Gymraeg**	Amherthnasol - bydd Asesiadau Effaith yn cael eu cynnal ar ffrydiau gwaith cysylltiedig a'r Ddogfen Gyflawni Flynyddol er mwyn asesu effaith unrhyw newidiadau ar gydraddoldeb a'r iaith Gymraeg.

E – Gyda phwy yr ymgynghoroch?		**Beth oedd eu sylwadau?**
1	**Prif-weithredwr / Tim Arwain (TA) (gorfodol)**	Ystyriwyd y mater hwn gan y TA ac adlewyrchir eu sylwadau yn yr adroddiad
2	**Cyllid / Swyddog 151 (gorfodol)**	
3	**Swyddog Cyfreithiol / Mnitro (gorfodol)**	
4	**Adnoddau Dynol (AD)**	Sylwadau wedi'i adlewyrchu yn yr adroddiad
5	**Eiddo**	
6	**Technoleg Gwybodaeth (TG)**	
7	**Caffael**	
8	**Sgriwtini**	Ystyriwyd y mater hwn gan y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ar y 17/6. Bydd cadeirydd y pwyllgor yn adrodd yn ôl yn y cyfarfod hwn.

9	**Aelodau Lleol**	

F - Atodiadau:
Dogfen Cyflawni Blynyddol 2025/26

FF – Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am ragor o wybodaeth):
Cynllun y Cyngor 2023-2028

Dogfen Gyflawni Flynyddol 2025/26

Dyddiad Cyhoeddi: Mehefin 2025

Dogfen Gyflawni Flynyddol

Mae'r ddogfen hon yn edrych yn fanwl ar y gwaith fydd y Cyngor yn ymgymryd ag o yn ystod 2025/26 i gyflawni'r dyheadau uchelgeisiol sydd wedi'u gosod dan bob un o'r amcanion strategol yng Nghynllun y Cyngor 2023 - 2028.

Cynllun y Cyngor 2023-2028 - Amcanion Strategol

Cynllun y Cyngor yw'r brif ddogfen sy'n ganolog i benderfyniadau sy'n cael eu gwneud ar bob lefel; darparu fframwaith ar gyfer cynllunio a gyrru blaenoriaethau yn eu blaen; siapio gwariant blynyddol; monitro perfformiad a chynnydd.

Gweledigaeth Cynllun y Cyngor yw:

'Creu Ynys Môn fydd yn iach a llewyrchus lle gall bobl ffynnu'.

Tudalen 35

Yr Iaith Gymraeg

Cynyddu'r cyfleoedd i ddysgu, magu hyder a defnyddio'r iaith.

Gofal Cymdeithasol a Llesiant

Rhoi'r cymorth cywir ar yr adeg cywir

Addysg

Sicrhau darpariaeth effeithiol ar gyfer heddiw a chenedlaethau'r dyfodol.

Tai

Sicrhau fod gan bawb yr hawl i alw rhywle yn 'gartref'.

Economi

Sicrhau cyfleoedd i ddatblygu economi'r ynys

Newid Hinsawdd

Ymateb i'r argyfwng, mynd i'r afael â newid a gweithio tuag at bod yn sefydliad sero net erbyn 2030.

Cynllun y Cyngor 2023-2028 - Gwerthoedd

Mae Cynllun y Cyngor 2023-2028 yn cael ei gefnogi gan werthoedd craidd y sefydliad, sy'n cael eu defnyddio i ddatblygu ac arwain gweledigaeth, cynlluniau strategol a gwasanaethau.

Parch

Rydym yn barchus ac yn ystyriol tuag at eraill er gwaethaf ein gwahaniaethau.

Cydweithio

Rydym yn gweithio fel tîm, gyda'n cymunedau a'n partneriaid, i gyflawni'r canlyniadau gorau ar gyfer pobl Ynys Môn.

Gonestrwydd

Rydym yn ymrwymedig i safonau uchel o ran ymddygiad ac uniondeb.

Hyrwyddo'r Cyngor a'r Ynys

Rydym yn creu ymdeimlad o falchder mewn gweithio i'r cyngor ac yn cyflwyno delwedd gadarnhaol o'r ynys.

Y Cylch Strategol

Mae'r cylch strategol yn adnabod y cynlluniau sydd mewn lle er mwyn sicrhau ein bod yn gallu cyflawni ein blaenoriaethau ac amcanion.

Mae hwn yn gynllun allweddol sy'n cyd-fynd â Chynllun y Cyngor ac sy'n cyfrannu at gyflawni'r amcanion strategol a'r weledigaeth.

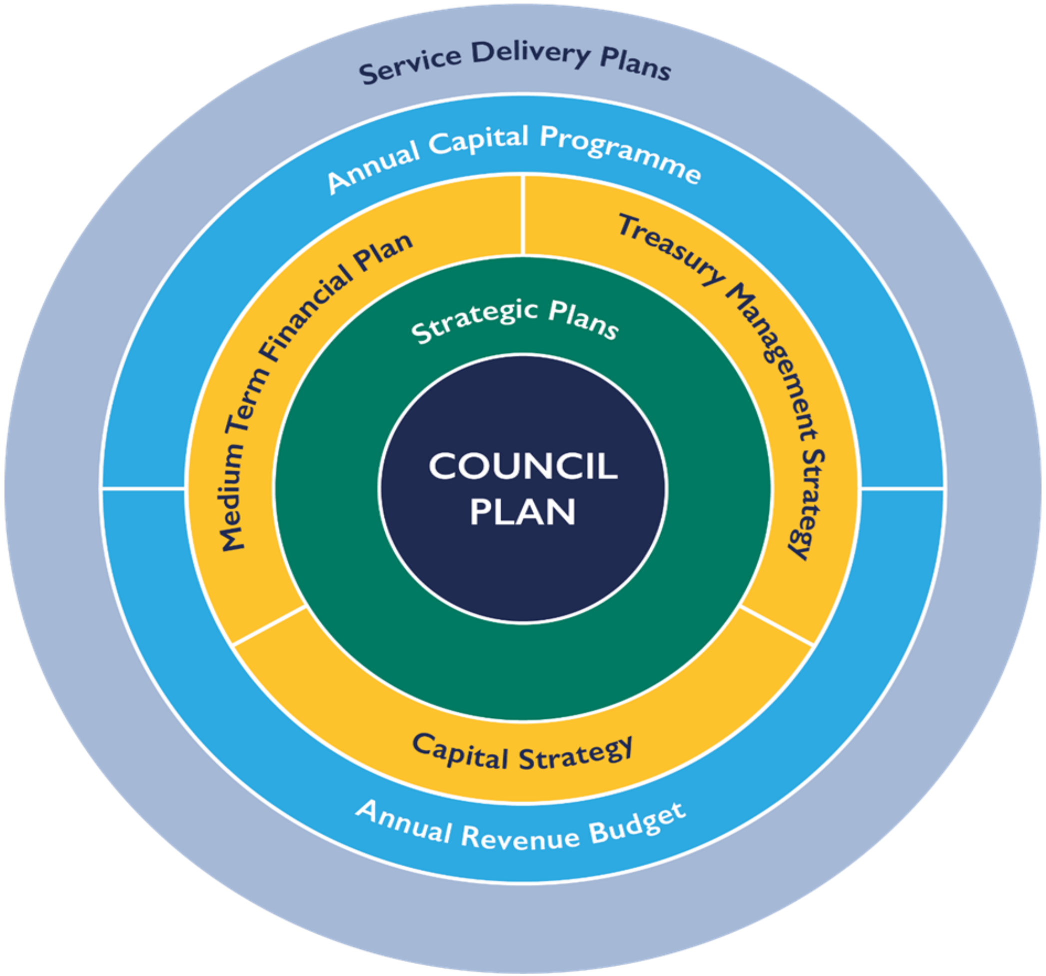

Yr Iaith Gymraeg

Cynyddu'r cyfleoedd i ddysgu a defnyddio'r iaith.:

Erbyn 2028 byddwn wedi:	Yn 2025/26 byddwn yn:
Sicrhau bod ein Strategaeth Hybu'r Gymraeg yn cael ei diwygio yn 2026 a'i bod yn ymateb i ganlyniadau'r cyfrifiad diwethaf	• Cynnal adolygiad siopwr cudd o'r ddarpariaeth iaith Gymraeg yng ngwasanaethau'r cyngor • Hunanasesu ein cydymffurfiaeth â Safonau'r Gymraeg
Diweddaru ein polisi iaith Gymraeg a datblygu polisi newydd ar ddefnyddio'r Gymraeg yn y gweithle	• Gweithredu'r Polisi Iaith Gymraeg a datblygu cynllun gweithredu ar gyfer 25/26 • Profi dealltwriaeth staff o ofynion y safonau a'r polisi iaith Gymraeg
Ehangu ein cynnig o hyfforddiant er mwyn creu mwy o gyfleoedd i'n staff, a'n cynghorwyr, partneriaid a thrigolion yr ynys ddatblygu eu sgiliau Cymraeg	• Darparu cyfleoedd i staff ac aelodau etholedig fel y gallent wella eu sgiliau iaith Gymraeg drwy: o Gynnal pump dosbarth iaith Gymraeg o Cynnal ymgyrchoedd, o leiaf unwaith y mis, i annog pobl i ddefnyddio'r Gymraeg o Gweithio gyda phartneriaid i gynyddu'r defnydd o'r Gymraeg yn y gweithle • Cefnogi a hwyluso trefniadau ar gyfer Eisteddfod yr Urdd Môn 2026

Gofal Cymdeithasol a Llesiant

Rhoi'r cymorth cywir ar yr adeg gywir

Erbyn 2028 byddwn wedi:	Yn 2025/26 byddwn yn:

Adolygu a moderneiddio'r dull o ddarparu gofal a chefnogaeth	• Gweithio gyda'n gilydd i fod yn ynys oed-gyfeillgar drwy weithgareddau ataliol:
	  o Dod o hyd i leoliad hwylus sy'n cynnig cyfleoedd i asesu, hyrwyddo a datblygu sgiliau byw'n annibynnol.
	• Trawsnewid gwasanaethau dydd drwy barhau i weithio gyda phartneriaid i gynnal gweithgareddau dydd mewn lleoliadau cymunedol yn ardal Caergybi, ac ehangu'r model yng nghanol Ynys Môn ac yn y dwyrain.
	
	• Gweithio i gynnal y niferoedd isel bobl ifanc a phobl sy'n gadael gofal sydd ddim mewn Addysg, Cyflogaeth neu Hyfforddiant (NEET), a gweithio i leihau niferoedd eto lle bynnag y bo'n bosibl
	• Croesawu dros 500,000 o ymweliadau i ganolfannau Môn Actif
	• Buddsoddi £1M yng nghyfleusterau Môn Actif:
	  o Plas Arthur; gwella a moderneiddio ar draws yr adeilad
	  o Caergybi; offer ffitrwydd newydd
	  o Amlwch; ystafelloedd newid newydd
	  o Archwilio bob pwll nofio
	• Sicrhau bod cronfa ddata Gofal Cymdeithasol modern (Cysylltu Gofal) ar waith yn lle WCCIS. Yn 25/26, byddwn yn ceisio sicrhau bod data a gwybodaeth yn cael eu trosglwyddo'n llwyddiannus.

Gwella ac ymestyn y ddarpariaeth tai a chymorth	• Moderneiddio a gwneud y gorau o 'Dai â Chymorth' drwy greu capasiti ychwanegol o 12 ac unedau o safon, yn cynnwys:
	  o Hen safle'r farchnad, Y Fali (4 uned)
	  o Pencoed, Rhostrehwfa (4 uned)
	  o Maes y Ffridd, Gwalchmai (4 uned)
	  o Caergybi a Llangefni
	• Cwblhau dau ddatblygiad tai i roi cartref newydd i oddeutu 8 o bobl yn Y Fali a Llangefni

	• Adnabod rhaglen ychwanegol o 3 eiddo addas i fodloni gofynion oes defnyddwyr gwasanaeth
Ehangu cyfleoedd i bobl dderbyn gofal yn agosach at eu cymunedau lleol	• Cynyddu cyfranogiad mewn hybiau cymunedol integredig, cynnal lleiafswm o 6 fforwm cymuned a gwella hygyrchedd yr hybiau, gan ddarparu gwasanaeth presgripsiynu cymdeithasol yn rhai o'r hybiau hynny • Gweithio gyda phartneriaid allweddol a sefydliadau cymunedol i ddatblygu cyfleoedd ataliol er mwyn gwella iechyd a llesiant unigolion, gan gynnwys: o Agor Hwb Cymunedol Canolfan Glanhwfa - i gynnal Canolfan Dementia Ynys Môn erbyn Hydref 2025 o Ehangu'r rhaglen Nifty60s i chwe cymuned arall erbyn Hydref 2025 o Gweithio gyda Chynghrair Seiriol i beilota prosiect trafnidiaeth gymunedol ym mis Gorffennaf 2025 • Helpu pobl unig ac ynysig drwy drefnu 11 digwyddiad sy'n pontio cenedlaethau: o 2 ddigwyddiad Sporting Memories erbyn Rhagfyr 2025 o 4 gêm Boccia rhwng cenedlaethau erbyn Rhagfyr 2025 o 5 gweithgaredd Dawns i Bawb rhwng cenedlaethau yn ein cartrefi gofal erbyn Mawrth 2026 • 500 yn cymryd rhan yn y cynllun Dementia Actif
Datblygu'r ddarpariaeth fewnol ar gyfer plant mewn gofal, Cartrefi Clyd a gofalwyr maeth	• Dod o hyd i eiddo ar gyfer dau Cartref Clyd pellach ar yr ynys • Ceisio cael saith lleoliad gofal maeth ychwanegol (gwely) yn ystod 25/26 • Ehangu a gwella darpariaeth gofal plant: o Gwella cymhwystra plant o Cynyddu nifer y bobl sy'n manteisio ar y cynnig gofal plant o Gwella ansawdd lleoliadau gofal plant o Mesur boddhad rhieni

Addysg

Sicrhau darpariaeth effeithiol ar gyfer heddiw a chenedlaethau'r dyfodol:

Erbyn 2028 byddwn wedi:	Yn 2025/26 byddwn yn:
Sicrhau bod y strategaeth foderneiddio cymunedau dysgu yn creu ysgolion effeithiol gydag arweinyddiaeth gref ac amgylchfyd addysgu pwrpasol	• Ymgynghori ar gynnig ar gyfer Ysgol Uwchradd Caergybi newydd yn ystod Mehefin a Gorffennaf Paratoi a chyflwyno achos busnes amlinellol strategol i Lywodraeth Cymru yn Ch3 • Paratoi a gweithredu cynllun strategol newydd i ddatblygu perthynas waith well rhwng darparwyr addysg ôl-16 presennol
Datblygu'r Gymraeg ar draws pob lleoliad addysgol trwy wireddu nodau, amcanion a deilliannau a osodwyd yng 'Nghynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg'	• Trochi 96 o ddisgyblion heb lawer neu heb ddim sgiliau Cymraeg drwy'r canolfannau iaith • Datblygu cynllun gwella iaith Gymraeg 5 mlynedd yn Ysgol Llanfawr, Santes Fair ac Ysgol Uwchradd Caergybi • Sicrhau bod 100% o ddysgwyr blwyddyn 6 yn derbyn asesiad cyfranogiad a medusrwydd iaith Gymraeg
Sicrhau'r profiadau a'r cynnydd gorau bosibl i blant a phobl ifanc drwy ddarparu'r Cwricwlwm i Gymru ym mhob cymuned ledled yr ynys	• Gweithredu cynllun strategol a gweithio gydag ysgolion i wella presenoldeb mewn ysgolion ym Môn i 95% • Sicrhau bod y Cwricwlwm i Gymru a phrosesau asesu a phontio ar waith ym mhob ysgol • Sicrhau bod pob ardal dalgylch yn gweithio gyda'i gilydd, o ysgol i ysgol, i gefnogi plant a phobl ifanc ddatblygu eu sgiliau a'u sgiliau digidol • Gweithio at gwblhau hyfforddiant diogelu Grŵp A, B a C 100% ar gyfer staff sydd angen y lefel hyfforddiant perthnasol

	• Gweithio at ddod yn Ynys Wybodus am Drawma - cefnogi dwy ysgol arall i gyflawni achrediad TIS • Adolygu prosesau mapiau darparu ar gyfer Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) a Chynhwysiant mewn ysgolion, sy’n hwyluso’r gwaith o fonitro, mesur addasrwydd, ansawdd a chanlyniadau dysgwyr gydag ADY
Cynyddu cyfleoedd addysgol ar gyfer oedolion er mwyn i drigolion Ynys Môn ddatblygu’n bersonol trwy gydol eu bywyd	• Sefydlu rhaglen o weithgareddau i’w chynnal yn Creu / Caffi Ffiws yn Neuadd y Farchnad, Caergybi Gweithio mewn partneriaeth â Menter Môn a Mencap Môn • Cynorthwyo plant a’u teuluoedd i fanteisio ar weithgareddau addysgol a Swyddogion Ysgolion Cymunedol sy’n gweithio mewn partneriaeth i gynorthwyo plant a’u teuluoedd i gymryd rhan mewn gweithgareddau addysgol a chymuned y tu allan i oriau ysgol traddodiadol er mwyn ymgysylltu teuluoedd gydag ysgolion 50% o ysgolion yn cynnig mannau cymunedol • Cynllun Cwrs Dysgu Gydol Oes wedi’i weithredu’n llawn drwy bartneriaeth gyda Grŵp Llandrillo Menai

Tai

Sicrhau bod gan bawb yr hawl i alw rhywle'n gartref:

Erbyn 2028 byddwn wedi:	Yn 2025/26 byddwn yn:
Mynd i'r afael â'r agenda effeithlonrwydd ynni / tlodi tanwydd gan weithio tuag at wireddu Safonau Ansawdd Tai Cymru 2023	• Erbyn 31 Mawrth 2026, byddwn yn cynyddu nifer yr eiddo sy'n cydymffurfio gyda tharged ynni SAP 75 SATC 2023 o 30% i 40%; cynnydd targed o 400 eiddo. • Cynllun gweithredu tlodi Gogledd Ynys Môn - dull Cyngor cyfan at wella ffactorau economaidd-gymdeithasol. • Erbyn 31 Mawrth 2026, bydd holl eiddo'r Cyngor gyda Llwybr Ynni Targed
Agor trydydd cynllun tai gofal ychwanegol a gyda chynlluniau am y pedwerydd	• Sicrhau cyllid a chaniatâd cynllunio ar gyfer y datblygiad Gofal Ychwanegol yn Nhyddyn Mostyn, Porthaethwy
Cynyddu'r dewis a'r nifer o dai sydd ar gael i drigolion yr ynys gan hefyd gynorthwyo aelwydydd i allu prynu eu cartrefi cyntaf	• Adolygu'r Polisi Cyffredin ar Osod Tai (PCOT) i ymgorffori'r gwersi a ddysgwyd o'r PCOT cyfredol ynghyd â newidiadau deddfwriaethol Lansio PCOT newydd yn 2025 • Datblygu 45 tŷ newydd • Hwyluso'r gwaith o adnewyddu 60 tŷ gwag • Cynorthwyo hyd at 6 prynwr tro cyntaf i fynd ar y farchnad dai
Cynnal asesiad anghenion marchnad tai gyda phrosbectws tai blynyddol er mwyn adrodd ar gynnydd mewn cyflenwad o dai fforddiadwy	• Cyflawni cynllun gweithredu trosi eiddo gwag 31 Mawrth 2026
Cytuno ar y blaenoriaethau ar gyfer gweithgareddau cyfranogiad tenantiaid a dyrannu adnoddau er mwyn cynnwys llais ein tenantiaid o fewn ein gwasanaethau	• Cyflawni ein cynllun Profiad Cwsmer - cynnydd o 10% fesul mis mewn cysylltiadau CRM gan denantiaid • Adolygu ein dull adroddiad ar Reoli Perfformiad i sicrhau y dilynir dull sy'n cael ei arwain gan ddata, a bod hynny'n gwella perfformiad gan roi pwyslais ar feysydd nad ydynt yn perfformio cystal • Digideiddio: Teleofal erbyn Medi 2025

Economi

Sicrhau cyfleoedd i ddatblygu economi'r ynys:

Erbyn 2028 byddwn wedi:	Yn 2025/26 byddwn yn:
Cefnogi cynlluniau cynhyrchu ynni carbon isel	• Gweithio gyda phartneriaid i wireddu prosiect niwclear newydd posibl yn Wylfa mewn ffordd sy'n lleihau effaith a sicrhau'r buddion economaidd-gymdeithasol gorau i bobl leol • Darparu cymorth a chyngor i Menter Môn ar ddatblygu Hwb yng Nghaergybi • Dylanwadu ar Lywodraeth y DU, Llywodraeth Cymru a rhanddeiliaid allweddol eraill a chydweithio â hwy ar ddatblygiadau ynni ar raddfa fawr • Gweithio gyda datblygwr Fferm Solar Maen Hir a rhanddeiliaid eraill yn ystod y broses DCO (gan gynnwys bod yn bresennol mewn gwrandawiadau cyhoeddus, a pharatoi ar eu cyfer gan sicrhau yr ymdrinnir â'r ffeithiau a'r buddion)
Cydweithio i wireddu amcanion economi cylchol	• Ymestyn y trefniadau i gasglu eitemau y gellir eu hailddefnyddio (yn hytrach na'u hailgylchu) yn cynnwys creu swydd benodol i gasglu eitemau i'w hailddefnyddio ym Mhenhesgyn
Datblygu unedau busnes newydd i gynorthwyo tyfiant a datblygiad busnesau lleol	• Sicrhau cyllid cyfalaf i godi 10 uned busnesu newydd yn Amlwch • Sicrhau cyllid cyfalaf i ailddatblygu'r adeilad Terfynfa Forol yn Amlwch • Parhau i wneud cynnydd gyda Chynllun Adfywio Economaidd Gogledd Môn drwy: o Sicrhau cyllid cyfalaf er mwyn adeiladu unedau busnesu newydd ac ailddatblygu adeilad y Derfynfa Forol; sicrhau cyllid grant ychwanegol i gefnogi gweithgareddau datblygu prosiect ac ymyraethau eraill; o Gweithio ac ymwneud â'r sector preifat i ddenu buddsoddiad mewnol; o Targedu buddsoddiad ac ymdrechion adfywio yn y Stryd Fawr; o Cefnogi perchnogion safleoedd yn eu hymdrechion i fynd i'r afael â safleoedd tir llwyd a safleoedd sy'n peri pryder

	• Goruchwylio'r gwaith o ddarparu Strategaeth Gwella Canol Trefi Ynys Môn • Parhau i ddyrannu grantiau ac arwain ar ymyraethau canol trefi, a dyrannu cyllid drwy'r Gronfa Ffyniant Bro a menter Trawsnewid Tref sy'n cael ei chefnogi gan Lywodraeth Cymru
Manteisio ar fuddsoddiad ychwanegol er budd yr economi leol	• Cydweithio gyda rhanddeiliaid allweddol i symud ymlaen, sicrhau a sefydlu Rhaglen Porthladd Rhydd llwyddiannus yn Ynys Môn yn unol â gofynion Llywodraeth Cymru a'r DU, a sefydlu trefniadau llywodraethu grymus • Sicrhau cyllid allanol i fynd i'r afael ag anghenion yr Ynys a chyfleoedd economaidd ar Ynys Môn e.e. y Gronfa Ffyniant Gyffredin a'r Gronfa Ffyniant Bro - cynnal agwedd fasnachol mewn perthynas â rheoli Canolfannau Hamdden
Tyfu a hyrwyddo'r economi ymwelwyr mewn ffordd barchus a chynaliadwy er mwyn sicrhau buddion ar gyfer ein cymunedau a'n hymwelwyr	• Darparu'r cynllun gweithredu Tirweddau Dynodedig i sicrhau bod blaenoriaethau'r Cyngor a Llywodraeth Cymru ar gyfer adfer natur a lliniaru newid hinsawdd yn cael eu gwireddu • Gweithio gyda phartneriaid i ddarparu rhaglenni plannu coed a gwaith dalgylch afon i helpu i wella ansawdd dŵr • Cynnig mwy o gyfleoedd i ffermwyr yn y Tirweddau Dynodedig a'r llain glustogi i wella cynefinoedd • Gweithio gyda ffermwyr i ddarparu model ffermio cynaliadwy, drwy arbrawf Ffermio Bro y Cynllun Ffermio Cynaliadwy • Darparu amrywiaeth o weithgareddau i warchod a gwella rhinweddau arbennig yr AHNE • Rheoli Cynllun Rheoli Cyrchfan newydd (DMP) (2023-2028): • Sefydlu Partneriaeth Cyrchfan Newydd • Darparu prosiectau allweddol i wella seilwaith a phrofiad ymwelwyr gan leihau'r effaith a phwysau negyddol Cydweithio gyda Llywodraeth Cymru i wella gweithgareddau i ymwelwyr ar fordeithiau sy'n cyrraedd Caergybi • Parhau i adolygu cynigion sy'n ymwneud â chyflwyno Ardoll Ymwelwyr er mwyn deall y cyfleoedd a'r problemau cysylltiedig ar yr Ynys

	• Canolbwyntio ar wella'r Llwybr Arfordirol drwy ddefnyddio ffynonellau ariannu allanol, a chysylltu'r gwelliannau hyn gyda phrosiectau gwella natur er mwyn cyfoethogi profiadau'r rheiny sy'n defnyddio'r llwybr arfordirol o Dod o hyd i safleoedd ar gyfer gwelliannau sylweddol, yn dilyn arolwg cyflawni ar gyfleoedd gwella cynefinoedd a, o Defnyddio'r Gronfa Ffyniant Gyffredinol i gynyddu cyllid cyfredol ar gyfer y Llwybr Arfordirol i wella'r llwybr
Ailddatblygu safleoedd diwydiannol a thir llwyd nad ydynt yn cael eu defnyddio	• Cefnogi perchnogion tir i ailddatblygu safleoedd diwydiannol, gan gynnwys: hen safle Anglesey Aluminium, safle Two Sisters, Rhosgoch, Octel (Amlwch), hen safle Peboc, Llangefni a hen safle diwydiannol Lairds ym Miwmares.

Newid Hinsawdd

Ymateb i'r argyfwng, mynd i'r afael â newid a gweithio tuag at bod yn sefydliad sero net erbyn 2030:

Erbyn 2028 byddwn wedi:	Yn 2025/26 byddwn yn:
Lleihau ein hallyriadau carbon uniongyrchol er mwyn sicrhau bod y targed net sero erbyn 2030 o fewn cyrraedd	• Cyhoeddi Cynllun Strategol Sero Net 2025 - 2030 (ystyried 18 argymhelliad o adolygiad sero net CLILC • Sefydlu grŵp bioamrywiaeth i symud dull rheoli tir y Cygnor yn ei flaen • Gyrru'r Cynllun Trawsnewid Fflyd yn ei flaen drwy gynyddu nifer y cerbydau carbon isel (cyllideb o 48K) (yn ddibynnol ar gyllid cyfalaf a grant), a: o Edrych ar arbrofi â chynllun gwefru gartref ar gyfer fflyd cerbydau trydan Cyngor o Cwblhau'r datblygiad pyrth ceir solar yn Llangefni a'i gomisiynu • Gosod systemau carbon isel yn 24 adeilad y Cyngor
Cynyddu cyfraddau ailgylchu	• Gweithio tuag at gyflawni targed ailgylchu Llywodraeth Cymru sef ailgylchu 70% o wastraff o gartrefi ac adeiladau'r Cyngor • Cynyddu cyfraddau ailgylchu ar gyfer casglu gwastraff o adeiladau'r Cyngor i 60% • Lleihau digwyddiadau tipio o 10% (o gymharu â ffigyrau 24/25)
Sicrhau bod gwasanaethau'n ystyried newid hinsawdd a bioamrywiaeth fel materion allweddol wrth wneud penderfyniadau	• Rhoi cynlluniau rheoli llifogydd ar waith ledled yr ynys (yn ddibynnol ar sicrhau cyllid gan Lywodraeth Cymru): o Porthaethwy o Llanfairpwll o Lôn Trearddur o Bodffordd o Porth Diana

Tudalen 47

	• Gweithio ar ein trefniadau SAB yn fewnol - datblygu a gweithredu trefniadau newydd ar gyfer SAB; i gynnwys cynhyrchu incwm yn ystod ymgynghori cyn cyflwyno ceisiadau
Creu opsiynau teithio carbon isel eang i drigolion ac ymwelwyr â'r ynys	• Rhoi cynlluniau teithio lleol ar waith rhwng Malltraeth a Niwbwrch • Treialu cynllun trafnidiaeth gymunedol i gysylltu ardaloedd gwledig gyda phrif lwybrau trafnidiaeth • Gweithredu newidiadau i'r cyfyngiad cyflymder 20mya mewn 27 lleoliad • Gosod pwyntiau gwefru cerbydau trydan mewn 14 lleoliad ledled yr ynys (yn ddibynnol ar gyllid allanol a phenodi cyflenwr addas)

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	**PWYLLGOR GWAITH**
Dyddiad:	**24 MEHEFIN 2025**
Pwnc:	**MONITRO'R GYLLIDEB REFENIW, ALLDRO 2024/25**
Deilydd Portffolio:	**ROBIN WILLIAMS - DIRPRWY ARWEINYDD A DEILYDD PORTFFOLIO CYLLID A THAI**
Pennaeth Gwasanaeth / Cyfarwyddwr:	**MARC JONES - CYFARWYDDWR SWYDDOGAETH (ADNODDAU) / SWYDDOG ADRAN 151**
Awdur yr Adroddiad: Ffôn: E-bost:	**BETHAN H OWEN - RHEOLWR GWASANAETHAU CYFRIFEG** 01248 752663 BethanOwen2@ynysmon.llyw.cymru
Aelodau Lleol:	**Amherthnasol**

A - Argymhelliad/argymhellion a rheswm/rhesymau

Argymhellion:

(i) Nodi'r sefyllfa a nodir yn Atodiadau A, B a C mewn perthynas ag alldro ariannol yr Awdurdod ar gyfer 2024/25;
(ii) Nodi'r crynodeb o gyllidebau wrth gefn ar gyfer 2024/25, y manylir arnynt yn Atodiad CH;
(iii) Nodi'r modd y caiff costau asiantaeth ac ymgynghorwyr eu monitro ar gyfer 2024/25 yn Atodiadau D a DD;
(iv) Nodi bod amcangyfrif o falansau cyffredinol y Cyngor ar 31 Mawrth 2025 yn £18.166m.

Rheswm

Ar 7 Mawrth 2024, gosododd y Cyngor gyllideb net ar gyfer 2024/25 gyda gwariant net y gwasanaethau o £184.164m i'w cyllido o incwm y Dreth Gyngor, trethi annomestig a grantiau cyffredinol, yn ogystal â £4.425m o'r cronfeydd wrth gefn cyffredinol. Mae hyn yn cynnwys cyfanswm o £3.109m ar gyfer eitemau cyffredinol ac eitemau na chynlluniwyd ar eu cyfer. Gosodwyd cyllideb o £2.893m ar gyfer Premiwm y Dreth Gyngor, sef cynnydd o £0.943m, a'r rheswm pennaf am y cynnydd hwn oedd bod y premiwm ar ail gartrefi wedi codi o 75% i 100%. Gosodwyd cyllideb gytbwys gyda'r cynnydd o 9.50% y cytunwyd arno yn y Dreth Gyngor.

Mae'r adroddiad hwn yn nodi perfformiad ariannol gwasanaethau'r Cyngor ar ddiwedd chwarter 4, 31 Mawrth 2025. Cyflwynir adroddiad pellach i'r Pwyllgor Gwaith ar ôl cwblhau'r Datganiad Cyfrifon drafft.

Y sefyllfa gyffredinol a ragwelir ar gyfer 2024/25, gan gynnwys Cyllid Corfforaethol a chronfa'r Dreth Gyngor, yw tanwariant o £3.873m. Mae hyn yn 2.15% o gyllideb net y Cyngor ar gyfer 2024/25. Mae'r rhesymau dros y sefyllfa ariannol yn cael eu nodi yn yr adroddiad ynghlwm.

Mae'r alldro drafft yn sylweddol well na'r ffigwr a ragwelwyd ar ddiwedd y trydydd chwarter, ac mae'r adroddiad yn nodi'r rhesymau dros y newid. Mae'r tanwariant a nodir yn yr adroddiad, a'i effaith ar falansau cyffredinol y Cyngor, yn cryfhau sefyllfa ariannol y Cyngor a bydd yn rhoi mwy o hyblygrwydd iddo wrth ystyried cyllideb refeniw 2026/27.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod a/neu ddewis yr opsiwn hwn?

Amherthnasol - Adroddiad monitro yw hwn ac nid yw'n cynnwys opsiynau i'w hystyried.

C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Mae monitro cyllideb y Cyngor yn fater sydd wedi'i ddirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith.

CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â pholisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Ydi.

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?		
Ydi, ond mae unrhyw newidiadau o gymharu â'r gyllideb a gymeradwywyd yn cael eu nodi yn yr adroddiad.		

Dd – Asesu'r effaith bosib (os yw'n berthnasol):		
1	Sut mae'r penderfyniad hwn yn effeithio ar ein hanghenion hirdymor fel Ynys?	Mae'r adroddiad hwn at ddibenion monitro yn unig ac mae'n cael ei ddefnyddio, gydag adroddiadau eraill, i lunio'r strategaeth ariannol tymor canolig a'r gyllideb flynyddol. Bydd yr effaith ar anghenion hir dymor yr Ynys yn cael eu hasesu wrth osod y gyllideb flynyddol.
2	A ragwelir y bydd y penderfyniad hwn yn atal costau/dibyniaethau ar yr Awdurdod yn y dyfodol? Os felly, sut?	Amherthnasol
3	A fuom yn cydweithio â sefydliadau eraill i ddod i'r penderfyniad hwn? Os felly, nodwch gyda phwy.	Amherthnasol
4	A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae eu rhan wrth gynllunio'r ffordd hon ymlaen, gan gynnwys y rhai hynny y mae'r penderfyniad yn effeithio'n uniongyrchol arnynt? Esboniwch sut.	Ymgynghorwyd â dinasyddion Ynys Môn fel rhan o broses gosod cyllideb 2024/25 ac ymgynghorir â nhw ynghylch cyllidebau yn y dyfodol.
5	Nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad hwn ei gael ar y grwpiau a warchodir o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010.	Amherthnasol
6	Os yw hwn yn benderfyniad strategol, nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad ei gael ar unrhyw un sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol.	Amherthnasol
7	Nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad hwn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg a pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	Amherthnasol

E - Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		**Beth oedd eu sylwadau?**
1	**Prif Weithredwr / Tîm Arweinyddiaeth (TA)** (gorfodol)	Mae unrhyw sylwadau gan y Prif Weithredwr wedi cael eu hystyried ac addaswyd yr adroddiad drafft ble'r oedd hynny'n addas.
2	**Cyllid / Swyddog 151** (gorfodol)	Amherthnasol - adroddiad y Swyddog Adran 151 yw hwn.
3	**Cyfreithiol / Swyddog Monitro** (gorfodol)	Mae'r Swyddog Monitro wedi derbyn diweddariad ar y sefyllfa ariannol ac ni dderbyniwyd unrhyw sylwadau pellach.
4	**Adnoddau Dynol (AD)**	Amherthnasol
5	**Eiddo**	Amherthnasol
6	**Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)**	Amherthnasol
7	**Sgriwtini**	Bydd y Panel Sgriwtini Cyllid yn adolygu'r sefyllfa ariannol ar ddiwedd chwarter 4 yn ei gyfarfod ar 10 Gorffennaf 2025.
8	**Aelodau Lleol**	Amherthnasol
9	**Unrhyw gyrff allanol / eraill**	Amherthnasol

F - Atodiadau:
• Atodiad A - Adroddiad Alldro Refeniw Dros Dro ar gyfer 2024/25 • Atodiad B - Tabl Alldro Dros Dro 2024/25 • Atodiad C - Dadansoddiad o'r Amrywiant a Ragwelir fesul Gwasanaeth a'r Rheswm • Atodiad CH - Crynodeb o sefyllfa Cyllidebau Wrth Gefn ar gyfer 2024/25 • Atodiad D - Gwybodaeth ynglŷn â monitro Staff Asiantaeth 2024/25 • Atodiad DD - Gwybodaeth ynglŷn â monitro Ymgynghorwyr 2024/25
FF - Papurau cefndir (cysylltwch ag awdur yr adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):
Cyllideb Refeniw 2024/25 (fel y'i hargymhellwyd gan y Pwyllgor hwn ar 29 Chwefror 2024 a'i mabwysiadu gan y Cyngor Sir ar 7 Mawrth 2024).

ADRODDIAD MONITRO'R GYLLIDEB REFENIW - ALLDRO HEB EI ARCHWILIO 2024/25

1. Y GYLLIDEB REFENIW A GYMERADWYWYD AR GYFER 2024/25

1.1 Cymeradwyodd y Cyngor gyllideb refeniw net ar gyfer 2024/25 fel a ganlyn:-

1.2

Tabl 1
Cyllideb a Chyllid a Gymeradwywyd ar gyfer 2024/25

	£'000	£'000
Cyfanswm Gwariant Refeniw wedi ei Gymeradwyo	184,164	
Diwgiadau I'r Gyllideb ers Cymeradwyaeth		
Defnyddio cronfeydd wrth gefn y Cyngor	(4,425)	
Cyllideb Gymeradwy gyfredol ar gyfer 2024/25 (Net o Gronfeydd wrth Gefn)		179,739
Cylliidir gan		
Cyllid Allanol Cyfun	127,586	
Y Dreth Gyngor Safonol a Gidwyd	48,387	
Premiwm y Dreth Gyngor ar Ail Gartrefi a Chartrefi Gwag	3,766	
Cyfanswm Cyllid 2024/25		**179,739**

2. ALLDRO Y GYLLIDEB AR GYFER 2024/25

2.1 Mae'r alldro'n cael ei ddangos yn Nhabl 2, isod:-

Tabl 2
Crynodeb o'r Alldro Ariannol

	2024/25 Cyllideb	Alldro	% Amrywiant	Ch3 Rhagolwg	Symudiad
	£'000	£'000	%	(Tan) / Gorwariant £'000	£'000
Cyllidebau Gwasanaeth	166,701	-1,949	-1.17%	1,161	-3,110
Cyllidebau Corfforaethol	17,463	-963	-5.51%	-392	-571
Cronfeydd wrth Gefn Cyffredinol	-4,425	0	0.00%	0	0
Gwariant Refeniw Net	**179,739**	**-2,912**	**-1.62%**	**769**	**-3,681**
Cyllid Allanol Cyfun	-127,586	0	0.00%	0	0
Y Dreth Gyngor Safonol	-48,387	393	-0.81%	-432	825
Premiwm y Dreth Gyngor	-3,766	-1,354	35.95%	-396	-958
Cyllid	**-179,739**	**-961**	**0.53%**	**-828**	**-133**
Rhagolwg Net (Tan) / Gorwariant	**0**	**-3,873**	**2.15%**	**-59**	**-3,814**

2.2 Mae'r alldro ar gyfer balansau Cyffredinol y Cyngor i'w weld yn Nhabl 3 isod:-

Tabl 3
Balansau Cyffredinol y Cyngor ar 31 Mawrth 2025

Cyfarfod o'r Pwyllgor Gwaith	Swm £'m	Pwrpas
Balans Agoriadol	15,607	
Defnyddwyd ar gyfer Cyllideb 2024/25	-4,425	
Digwyddiad Iechyd Anifeiliad	-100	Cymeradwywyd 22/4/24 gan yr Arweinydd
Tŷ Churchill, Caergybi	-500	Cymeradwywyd gan y Cyngor 6/11/24
Grant tuag at Pensiynau Athrawon a Gwasanaeth Tân	1,386	I gwrdd â chyfraniadau cyflogwr ychwanegol
Grant Cefnogi Pwysau Cyflogau	1,196	I gwrdd â chostau ychwanegol dyfarniad tâl NJC
Grant Cefnogi Pwysau	1,035	I gwrdd â phwysau cyllidebol ychwanegol ar gyfer Gofal Cymdeithasol a Digartrefedd
Troglwyddo o Gronfeydd wrth gefn Clustnodedig	94	Cronfa wrth gefn atgyweiriadau a chynnal a chadw ysgolion uwchradd - heb ei ddefnyddio. Bydd yn cael ei gymeradwyo gan y Pwyllgor Gwaith yng Ngorffennaf 2025
Alldro heb ei Archwilio	3,873	
Balans Diwygiedig Cronfa Gyffredinol y Cyngor	**18,166**	

2.2 Derbyniwyd cyllid ychwanegol yn ystod y chwarter ar gyfer y cynnydd yng nghyfraniadau'r cyflogwr tuag at bensiynau athrawon yn 2024/25, yn ogystal â phwysau tâl. Roedd y ffigyrau hyn wedi eu cynnwys yn y cyllidebau pan osodwyd y gyllideb, felly, cawsant eu hychwanegu at lefel y balansau cyffredinol.

2.3 Ar alldro 2024/25, roedd cyfanswm o £18.166m o gyllid ar gael.

3. PERFFORMIAD ARIANNOL FESUL GWASANAETH

3.1 Mae'r sefyllfa gyfun gyffredinol a ragwelir ar gyfer gwasanaethau'r Cyngor yn dangos alldro a ragwelir o £1,949k ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Gwelir yn Nhabl 4, isod, ddadansoddiad fesul Gwasanaeth ac mae dadansoddiad manylach wedi'i gynnwys yn Atodiad B:-

Tabl 4
Dadansoddiad o'r Sefyllfa a Ragwelir ar gyfer y Gyllideb, fesul Gwasanaeth

	(Tan) / Gorwariant £'000	%
Addysg Ganolog	(191)	(3.51)
Gwasanaethau Oedolion	(936)	(2.40)
Gwasanaethau Plant	1,948	13.50
Gwastraff	(101)	(1.00)
Priffyrdd	(438)	(5.33)
Eiddo	(172)	(8.08)
Datblygu Economaidd	(553)	(17.55)
Adnoddau Dynol	(145)	(7.60)
TGCh	(901)	(18.07)
Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd	(107)	(3.65)
Corfforaethol a Democrataidd	(230)	(16.13)
Gwasanaethau Arall (Amrywiant llai na £100k)	(123)	
Cyfanswm Amrywiant Gwasanaethau	**(1,949)**	**(1.17)**

3.2 Mae'r prif resymau am y gwahaniaethau'n cael eu crynhoi yn Nhabl 5, isod, ac mae dadansoddiad mwy manwl fesul Gwasanaeth ac Is-wasanaeth wedi'i gynnwys yn Atodiad C:-

Tabl 5
Dadansoddiad o'r Amrywiant a Ragwelir yn ôl Rheswm

	Amrywiant a Ragwelir £'000	Amrywiant a Ragwelir yn Chw 3 £'000	Symudiad £'000
Amrywiant mewn costau o ganlyniad i newid yn y galw am wasanaethau	3,869	4,515	(646)
Amrywiant mewn costau staffio sy'n codi o swyddi gweigion, net o gostau staff dros dro ychwanegol a staff asiantaeth	(2,001)	(1,792)	(209)
Newidiadau mewn prisiau contractau na wnaed darpariaeth ar eu cyfer yn y gyllideb a gymeradwywyd	(4)	302	(306)
Newidiadau mewn cyllid grant sy'n cynyddu neu'n lleihau'r gofyn am gyllid o'r gyllideb graidd	(951)	(206)	(745)
Incwm o ffioedd a thaliadau sy'n (uwch) / is na'r targed incwm	(2,819)	(1,941)	(878)
Amrywiant mewn costau sy'n gysylltiedig ag adeiladau	(183)	(238)	55
Amrywiant mewn costau sy'n gysylltiedig â chyflogi ymgynghorwyr allanol	105	107	(2)
Trosglwyddo cyllid i / (o) gronfeydd wrth gefn clustnodedig a balansau cyffredinol	57	(228)	285
Camgymeriadau yn y broses gosod cyllideb y gellir eu hadnabod yn rhwydd	(138)	4	(142)
Rhesymau amrywiol	113	638	(525)
CYFANSWM YR AMRYWIANT A RAGWELIR	**(1,949)**	**1,161**	**(3,110)**

3.2 Mae'r tabl uchod yn dangos mai cynnydd yn y galw am wasanaethau sy'n parhau i greu'r prif bwysau ar gyllideb y Cyngor, ac mae'n gyfrifol am werth £3,869m o bwysau ychwanegol ar y gyllideb. Gwasanaethau Plant yw'r prif faes sy'n peri pryder, a gwelwyd cynnydd yn nifer y plant sy'n gorfod cael eu lleoli gyda darparwyr all-sirol a chynnydd yng nghost pob lleoliad.

3.3 Mae'r sefyllfa yn y Gwasanaethau Oedolion wedi newid yn sylweddol, ac mae'r gyllideb yn ddigonol i gwrdd â'r galw ar hyn o bryd. Mae gwahaniaeth o £810k rhwng y rhagolwg a'r alldro, ac mae'r adran yn adrodd tanwariant o £936k ar gyfer y flwyddyn. Mae cynnydd yn lefel y cyfraniadau gan gleientiaid, derbyn incwm ychwanegol a chyfraniadau yn dilyn asesiadau E33 wedi cyfrannu at hyn. Fodd bynnag, roedd y gwasanaeth wedi derbyn incwm grant ychwanegol sylweddol yn ystod y flwyddyn ariannol a defnyddiwyd y cyllid yn rhannol yn erbyn y gyllideb graidd. Mae nifer o swyddi gwag o fewn yr adran hefyd. Oherwydd natur y gwasanaeth, mae'n anodd llunio rhagolygon cywir oherwydd gall niferoedd cleientiaid newid o un diwrnod i'r llall ac mae pecynnau gofal yn cyd-fynd ag anghenion unigolion, gyda rhai ohonynt yn gostus.

3.4 Mae'r sefyllfa ariannol hefyd wedi gwella oherwydd swyddi gweigion, ac mae tanwariant o £2.001m ar gyflogau, heb gynnwys unrhyw gostau ychwanegol sy'n deillio o gyflogi staff dros dro a staff asiantaeth. Er hynny, mae problemau recriwtio yng nghartrefi gofal preswyl y Cyngor ac o fewn y Gwasanaethau Cyfreithiol yn golygu bod costau staff asiantaeth yn uwch na'r gyllideb staffio sydd ar gael yn y gwasanaethau hyn. Mae paragraff 7 ac Atodiad D yn cynnwys rhagor o wybodaeth am gostau asiantaeth. Mae problemau recriwtio yn y gwasanaeth TGCh hefyd, gan olygu bod tanwariant o £522k ar staffio ar ddiwedd y flwyddyn ariannol.

3.5 Mae buddion y contract cyfleustodau newydd a sefydlwyd yn ystod y flwyddyn ariannol i'w gweld ym mhob gwasanaeth. Er hynny, mae'r Gwasanaeth Hamdden yn parhau i elwa ar y cytundeb ac mae tanwariant ar gostau ynni. Roedd tanwariant o £183k ar gostau'n gysylltiedig ag adeiladu ar draws yr holl wasanaethau yn ystod y flwyddyn.

3.6 Mae'n anodd rhagweld incwm a gynhyrchir trwy ffioedd a chostau, ond mae'r agweddau o wasanaethau sy'n creu incwm wedi gweld cynnydd yn y galw gan arwain at gynnydd mewn refeniw. Roedd yr incwm cyffredinol £2.819m yn uwch na'r gyllideb, sef £900k yn fwy na'r rhagolwg. Lefelau incwm yn y gwasanaethau Hamdden, Gwastraff a Phriffyrdd welodd y cynnydd mwyaf yn erbyn eu targedau.

3.7 Mae'r alldro terfynol yn dangos bod y tanwariant ar gyllidebau gwasanaeth £3.110m yn uwch na'r rhagolwg ar ddiwedd chwarter 3. Y rhesymau am y newid yn y sefyllfa derfynol oedd llai o alw am wasanaethau, yn enwedig yn y Gwasanaethau Oedolion a Digartrefedd, gan arwain at gynnydd o £646k yn y tanwariant, swyddi'n wag yn hirach na'r disgwyl, £209k, derbyniwyd cyllid grant ychwanegol yn ystod y chwarter olaf, £743k, ac roedd derbyniadau incwm yn uwch yn y rhan fwyaf o wasanaethau yn ystod y chwarter olaf, ond yn fwyaf nodedig yn y Gwasanaethau Priffyrdd, Cynllunio a Gwasanaethau Oedolion, gan arwain at gynnydd o £878k yn y tanwariant.

4 PERFFORMIAD ARIANNOL CYLLIDEBAU CORFFORAETHOL

4.1 Dangosir yr alldro ariannol ar ddiwedd y flwyddyn ariannol ar gyfer Cyllidebau Corfforaethol yn Nhabl 6 isod:-

Tabl 6
Y Sefyllfa Ariannol a Ragwelir ar gyfer Cyllidebau Corfforaethol 2024/25

	2024/25 Cyllideb £'000	Alldro £'000	% Amrywiant %	Rheswm am yr Amrywiant
Ardollau	4,931	-	0.00	
Rhyddhad Trethi Dewisol	105	50	47.62	
Cyllido Cyfalaf	5,753	(1,162)	(20.20)	Llai o fenthyca a dychweliadau uwch ar fuddsoddiadau
Budd-daliadau a Roddwyd	7,392	(216)	(2.92)	Llwyth achosion llai na'r disgwyl
Cyfraniad gwasanaethau Cefnogaeth gan CRT	(800)	55	(6.88)	
Costau nad oes cyllideb ar eu cyfer (Yswiriant, Costau Cyfalaf Pensiynau a Darpariaeth Drwg Ddyledion	-	392		
Cronfeydd wrth gefn Cyffredinol & Eraill	82	(82)	(100.00)	
Defnydd o'r Cronfeydd wrth Gefn Cyffredinol	(4,425)	-		
CYFANSWM	**13,038**	**(963)**	**(7.39)**	

4.2 Mae'r prif wahaniaeth yn ymwneud â chyllido cyfalaf lle mae'r gyllideb llog a dderbyniwyd yn £212k yn uwch na'r targed oherwydd bod cyfraddau llog wedi parhau'n uchel ac roedd balansau arian parod yn uwch na'r disgwyl. Roedd gwariant cyfalaf yn is na'r disgwyl a chafodd ei gyllido o falansau arian parod mewnol ac ni chafwyd unrhyw fenthyciadau newydd yn ystod y flwyddyn. Roedd costau llog yn is oherwydd hyn a'r gwariant £963k yn llai na'r gyllideb.

4.3 Roedd cost y cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor £216k yn is na'r gyllideb ond, oherwydd cynnydd mewn achosion yn ystod y chwarter olaf, mae'r tanwariant wedi gostwng o gymharu â thanwariant o £582k a ragwelwyd yn chwarter 3.

5 CASGLU'R DRETH GYNGOR

5.1 Mae cyllideb y Dreth Gyngor yn cael ei phenderfynu gan ddefnyddio amcangyfrif o'r ddyled y gellir ei chasglu ar gyfer y flwyddyn bresennol yn unig, yn seiliedig ar ffigwr sylfaen y dreth a bennwyd ym mis Tachwedd 2023. Nid yw'n caniatáu ar gyfer ôl-ddyledion o flynyddoedd blaenorol, addasiadau i rwymedigaethau yn codi o flynyddoedd blaenorol (eithriadau, disgowntiau person sengl, trosglwyddo eiddo i drethi busnes ac ati), newidiadau yn sylfaen y dreth ar gyfer y flwyddyn gyfredol, na darpariaeth ar gyfer dyledion drwg ac amheus. Ni ellir amcangyfrif y newidiadau hyn pan osodir y gyllideb ac, yn ddieithriad, maent yn arwain at wahaniaeth rhwng balans terfynol Cronfa Casglu'r Dreth Gyngor a'r gyllideb wreiddiol. Yn hanesyddol, bydd yr incwm a ragwelir ar gyfer y Dreth Gyngor yn gostwng yn ystod y flwyddyn wrth i gamau adennill gael eu cymryd ac wrth i drethdalwyr hawlio eithriadau a disgowntiau sy'n ddyledus iddynt. Roedd incwm y Dreth Gyngor craidd £393k yn is na'r gyllideb.

5.2 Dyluniwyd premiwm y Dreth Gyngor i annog perchnogion eiddo gwag ac ail gartrefi i ddychwelyd yr eiddo i ddefnydd cyffredinol ac, fel y cyfryw, mae risg y gallai nifer yr eiddo sy'n talu'r premiwm ostwng yn sylweddol yn ystod y flwyddyn. Er mwyn lliniaru'r risg hwn, gosodwyd sylfaen y dreth ar gyfer eiddo sy'n talu'r premiwm ar 80% ac, os nad yw nifer yr eiddo sy'n talu'r premiwm yn gostwng yn sylweddol, yna bydd y gyllideb yn cynhyrchu gwarged. Mae'r newid yn y rheolau cymhwyso yn gysylltiedig â threthi busnes ar gyfer llety hunanarlwyo yn golygu bod nifer o eiddo wedi cael eu trosglwyddo'n ôl o'r gofrestr trethi busnes i'r gofrestr Dreth Gyngor, gan olygu fod mwy o eiddo yn gorfod talu'r premiwm ar ail gartrefi, ac mae hyn wedi gwrthbwyso'r gostyngiad yn nifer yr eiddo yn sgil codi'r premiwm o 75% i 100%.

5.3 Gwelwyd symudiad sylweddol yn nifer yr eiddo hunanarlwyo sydd wedi cael eu symud i'r gofrestr Dreth Gyngor o ganlyniad i gyflwyno trothwy uwch er mwyn i eiddo fod yn gymwys i'w gynnwys ar y gofrestr trethi busnes ac, mewn nifer fawr o achosion, mae'r dyddiad cychwyn ar gyfer talu'r Dreth Gyngor yn cael ei ddyddio'n ôl i Ebrill 2023. Mae'n debygol y bydd nifer fawr o'r penderfyniadau hyn yn cael eu hapelio ac, os yw'r apêl yn llwyddiannus, bydd yr eiddo'n cael ei drosglwyddo'n ôl i'r gofrestr trethi busnes. Bydd gweithredwyr busnesau hunanarlwyo hefyd yn gwneud popeth posib i gyrraedd y trothwyon newydd, o ystyried y fantais ariannol fydd hynny'n ei roi i'w busnesau. Gallai hyn olygu fod eiddo'n cael eu hailasesu a'u dychwelyd i'r gofrestr trethi busnes. Oherwydd hyn, mae risg sylweddol y gallai'r Cyngor orfod ad-dalu symiau mawr o Dreth Gyngor yn 2025/26 ac, er mwyn lliniaru'r risg, trosglwyddwyd £900k o gyllid dros ben i gronfa wrth gefn clustnodedig er mwyn cyllido unrhyw ad-daliadau y bydd rhaid eu gwneud yn 2025/26. Ar ôl trosglwyddo cyllid i'r gronfa wrth gefn glustnodedig, roedd elfen premiwm y Dreth Gyngor £1.354m yn uwch na'r gyllideb.

5.4 Oherwydd newid yn strwythur staffio'r tîm Dreth Gyngor, mae mwy o adnoddau'n cael eu cyfeirio tuag at ganfod achosion o osgoi talu trethi, e.e. hawlio eithriadau nad oes gan y trethdalwyr hawl iddynt, peidio â dweud wrth y Cyngor am newid mewn amgylchiadau sy'n effeithio ar lefel y Dreth Gyngor sy'n ddyledus, perchnogion ail gartrefi ddim yn dweud wrth y Cyngor nad yw'r eiddo'n brif breswylfa iddynt. Mae'r gwaith hwn yn cael effaith ar lefel y Dreth Gyngor sylfaenol a godir, yn ogystal â'r premiwm ar dai gwag ac ail gartrefi.

6. ARBEDION CYLLIDEBOL 2024/25

6.1 Roedd y gyllideb hefyd yn cynnwys pecyn o arbedion gwerth cyfanswm o £1.165m, a oedd yn cynnwys dileu cyllidebau nad oeddent yn cael eu defnyddio, cynhyrchu incwm ychwanegol, lleihau grantiau i gyrff allanol a chwtogi rhai gwasanaethau. Nid yw'r gwaith monitro cyllidebau wedi nodi unrhyw broblemau o ran cyflawni'r cynigion arbedion a gyflwynwyd.

7. COSTAU ASIANTAETH AC YMGYNGHORWYR

7.1 Gwariwyd £1.208m ar staff Asiantaeth yn ystod y flwyddyn. Roeddent yn cael eu cyllido'n rhannol yn bennaf o gyllidebau staff oherwydd eu bod yn gysylltiedig â swyddi gweigion, tra bod £640k yn ymwneud â gweithwyr cyflenwi ar gyfer swyddi gweigion. Mae'r Gwasanaeth Gwastraff wedi gwario £381k ar weithwyr safle mewn canolfannau ailgylchu. Mae manylion llawn wedi'u cynnwys yn Atodiad D.

7.2 Gwariwyd cyfanswm o £2.017m ar Ymgynghorwyr yn ystod y cyfnod rhwng Ebrill 2024 a Medi 2025, a chyllidwyd £945k o'r gwariant hwnnw gan grantiau neu o ffynonellau allanol. Mae Atodiad DD yn cynnwys crynodeb llawn o'r gwariant fesul gwasanaeth, ynghyd â manylion ychwanegol am y gwariant.

8. CASGLIADAU

8.1 Yn wreiddiol, ar ddiwedd y trydydd chwarter roedd tanwariant o £59k yn cael ei ragweld ar gyfer y flwyddyn oedd yn dod i ben ar 31 Mawrth 2025. Er hynny, yr alldro heb ei archwilio ar 31 Mawrth 2025 yw tanwariant o £3.873m. Tra mae hyn yn newid sylweddol o'r rhagolwg, roedd yr incwm a dderbyniwyd o fewn y mwyafrif o wasanaethau yn ystod mis olaf y flwyddyn ariannol llawer iawn yn uwch na'r disgwyl. Yn ogystal, roedd incwm grant annisgwyl o gymorth i'r sefyllfa alldro. Crynhoir y pedwar ffactor allweddol isod :-

- Y cyntaf yw'r newid yn y rheolau cymhwyso ar gyfer trethi busnes ar lety hunanarlwyo, gan olygu bod nifer o eiddo wedi cael eu trosglwyddo'n ôl o drethi busnes i'r Dreth Gyngor. Er y rhagwelir y bydd angen ad-dalu rhywfaint o'r incwm ychwanegol a gynhyrchwyd, yn dilyn proses apelio, adroddir fod bron i £1m o incwm ychwanegol. Fodd bynnag, mae £900k wedi ei roi mewn cronfa wrth gefn clustnodedig fydd yn cael ei defnyddio i ad-dalu dreth gyngor os bydd angen ar ddiwedd y broses apelio.

- Oherwydd cynnydd yn y galw am ein gwasanaethau, mae'r incwm a gynhyrchwyd wedi cynyddu, ac mae Priffyrdd, Gwastraff a Hamdden oll wedi gweld cynnydd yn eu lefelau incwm yn ystod y chwarter olaf, ac mae hynny wedi cyfrannu £889k at y gwelliant yn y sefyllfa ariannol.
- Derbyniwyd cyllid grant sylweddol, ni ddyfarnwyd hyd nes y mis a'r wythnosau terfynol yn arwain at ddiwedd y flwyddyn ariannol, ac fe'i defnyddiwyd i gyllido costau cyfredol, a chostau staffio yn arbennig, er bod darpariaeth ar eu cyfer yn y gyllideb graidd. Mae'r sefyllfa derfynol yn ystod y chwarter olaf £743k yn well oherwydd hyn.
- Disgynnodd y galw am wasanaethau yn ystod y chwarter olaf, yn enwedig yn y Gwasanaethau Oedolion a Digartrefedd. Nid yw hyn bob amser yn ymwneud â nifer y cleientiaid sy'n gofyn am wasanaeth ond mae enghreifftiau yn y Gwasanaethau Oedolion o leoliadau costus sydd wedi dod i ben yn ystod y chwarter olaf ac mae hynny'n golygu fod gwelliant o £646k yn y sefyllfa ariannol.

8.2 Mae'r sefyllfa mewn perthynas â Gofal Cymdeithasol yn creu pryder arbennig, gyda gorwariant ar alldro o £1.948m yn y Gwasanaethau Plant, er gwaethaf buddsoddiad sylweddol gan y Cyngor pan yn gosod y gyllideb. Fodd bynnag, mae'n bwysig nodi fod y gwasanaeth hwn yn cael ei arwain gan y galw, a gall y galw a lleoliadau newid yn sylweddol yn ystod y flwyddyn, e.e. gall un lleoliad ar gyfer cleient dibyniaeth uchel sydd ag anghenion gofal arbenigol gostio rhwng £250k a £500k. Bydd unrhyw gynnydd yn y galw am wasanaethau'n gwaethygu'r sefyllfa.

8.3 Mae'r sefyllfa alldro ar gyfer 2024/25 yn gadarnhaol, ac, felly, bydd o gymorth i'r broses gyllidebu ar gyfer 2026/27 gyda'r cronfeydd wrth gefn cyffredinol yn uwch na'r disgwyl. Mae nifer o ddigwyddiadau unwaith ac am byth, megis derbyn cyllid grant ychwanegol, swyddi gwag ac incwm ychwanegol o'r Dreth Gyngor wedi cyfrannu, fodd bynnag, mae'r digwyddiadau hyn yn cuddio'r gwir sefyllfa, sef bod y gyllideb gyffredinol yn parhau i fod o dan bwysau oherwydd cynnydd yn y galw a chynnydd mewn costau, ac mae hyn yn arbennig o wir mewn perthynas â gofal cymdeithasol.

8.4 Diweddarwyd cyllideb 2025/26 er mwyn adlewyrchu'r pwysau parhaus ar y gyllideb, ac ychwanegwyd £2m o gyllid ychwanegol at gyllideb y Gwasanaethau Plant. Mae hyn, ynghyd â chynnydd ym malansau'r Cyngor a chronfeydd wrth gefn clustnodedig, yn golygu bod y Cyngor mewn safle ariannol cryf i ddelio ag unrhyw ddigwyddiadau ariannol annisgwyl yn ystod 2025/26, a bydd hefyd yn caniatáu rhywfaint o hyblygrwydd o ran sut mae'r Cyngor yn ymdrin â'r sefyllfa ariannol yn 2026/27, os yw'r cyllid y bydd yn ei dderbyn mor isel ag a ragwelir.

ATODIAD B

ALLDRO REFENIW AR GYFER Y FLWYDDYN ARIANNOL YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2025
REVENUE OUTTURN FOR THE FINANCIAL YEAR ENDING 31 MARCH 2025

Gwasanaeth/Swyddogaeth ***Service/Function***	**2024/25** **Cyllideb Blynyddol** **Annual Budget**	**2024/25** **Alldro Dros Dro / Provisional Outturn**	**2024/25** **Cyfanswm Dros Dro Amrywiaeth Alldro / Provisional Total Outturn Variance**	**2024/25** **Gor / (Tan)wariant dros dro fel % o’r Gyllideb Gyfan / Provisional Over / (Under)spend as a % of Total Budget**	**2024/25** **Amcangyfrif i Ch3 ar gyllidebau a reolir gan y gwasanaethau / Forecast to Qtr 3 on Service Controlled Budgets**
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**%**
Addysg, Sgiliau a Phobl Ifanc ***Education, Skills and Young People***					
Cyllideb Datganoledig Ysgolion *Delegated Schools Budget*	61,844	61,844	0	0	0
Addysg Canolog *Central Education*	5,504	5,313	(191)	(3.47%)	(109)
Diwylliant *Culture*	1,570	1,484	(86)	(5.48%)	25
Gwasanaethau Oedolion ***Adult Services***	38,957	38,021	(936)	(2.40%)	(126)
Gwasanaethau Plant ***Children's Services***	14,428	16,376	1,948	13.5%	2,101
Tai ***Housing***	1,653	1,570	(83)	(5.02%)	(55)
Priffyrdd, Eiddo a Gwastraff ***Highways, Property & Waste***					
Priffyrdd *Highways*	8,227	7,789	(438)	(5.32%)	(58)
Eiddo *Property*	2,129	1,957	(172)	(8.08%)	(35)
Gwastraff *Waste*	10,123	10,022	(101)	(1.00%)	(65)

Gwasanaeth/Swyddogaeth *Service/Function*	2024/25 Cyllideb Blynyddol Annual Budget	2024/25 Alldro Dros Dro / Provisional Outturn	2024/25 Cyfanswm Dros Dro Amrywiaeth Alldro / Provisional Total Outturn Variance	2024/25 Gor / (Tan)wariant dros dro fel % o’r Gyllideb Gyfan / Provisional Over / (Under)spend as a % of Total Budget	2024/25 Amcangyfrif i Ch3 ar gyllidebau a reolir gan y gwasanaethau / Forecast to Qtr 3 on Service Controlled Budgets
	£'000	£'000	£'000	£'000	%
Rheoleiddio a Datblygu Economaidd ***Regulation & Economic Development***					
Datblygu Economaidd *Economic Development*	3,149	2,596	(553)	(17.56%)	(453)
Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd *Planning and Public Protection*	2,933	2,826	(107)	(3.65%)	43
Trawsnewid ***Transformation***					
Adnoddau Dynol *Human Resources*	1,911	1,766	(145)	(7.59%)	(65)
TGCh *ICT*	4,708	3,807	(901)	(19.14%)	(577)
Trawsnewid Corfforaethol *Corporate Transformation*	1,143	1,075	(68)	(5.99%)	(25)
Adnoddau ***Resources***	4,045	4,073	28	0.69%	(8)
Busnes y Cyngor ***Council Business***	2,094	2,156	62	2.96%	127
Costau Corfforaethol a Democrataidd ***Corporate & Democratic costs***	1,424	1,194	(230)	(16.15%)	(79)
Rheolaeth Corfforaethol ***Corporate Management***	859	883	24	(2.79%)	20

Gwasanaeth/Swyddogaeth ***Service/Function***	**2024/25 Cyllideb Blynyddol Annual Budget**	**2024/25 Alldro Dros Dro / Provisional Outturn**	**2024/25 Cyfanswm Dros Dro Amrywiaeth Alldro / Provisional Total Outturn Variance**	**2024/25 Gor / (Tan)wariant dros dro fel % o'r Gyllideb Gyfan / Provisional Over / (Under)spend as a % of Total Budget**	**2024/25 Amcangyfrif i Ch3 ar gyllidebau a reolir gan y gwasanaethau / Forecast to Qtr 3 on Service Controlled Budgets**
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**%**
Cyfanswm Cyllidebau Gwasanaethau **Total Service Budgets**	**166,701**	**164,752**	**(1,949)**	**(1.17%)**	**661**
Ardollau *Levies*	4,931	4,931	0	0%	0
Rhyddhad Trethi Dewisol *Discretionary Rate Relief*	105	155	50	47.62%	35
Cyllido Cyfalaf *Capital Financing*	5,753	4,591	(1,162)	(20.20%)	(19)
Cronfeydd wrth Gefn Cyffredinol ac Eraill *General & Other Contingencies*	82	0	(82)	100%	174
Cronfeydd wrth Gefn Cyffredinol y Cyngor Council's General *Reserves*	(4,425)	(4,425)	0	0%	0
Cyfraniad CRT y Gwasanaethau Cefnogol *Support Services contribution HRA*	(800)	(745)	55	(6.88%)	0
Budd-daliadau a Roddwyd *Benefits Granted*	7,392	7,176	(216)	(2.92%)	(582)
Costau heb gyllideb ac na ellir eu rheoli: yswiriant, costau pensiwn a dileu drwg ddyledion / lwfansau amhariad ar incwm gwasanaethau *Unbudgeted, uncontrollable costs: insurances, pension costs and bad debt write offs / impairment allowances on services' income*	0	392	392		500
Cyfanswm Cyllid Corfforaethol ***Total Corporate Finance***	**13,038**	**12,075**	**(963)**	**(7.39%)**	**108**
Cyfanswm 2024/25 ***Total 2024/25***	**179,739**	**176,827**	**(2,912)**	**(1.62%)**	**769**

Gwasanaeth/Swyddogaeth ***Service/Function***	**2024/25** **Cyllideb Blynyddol** **Annual Budget**	**2024/25** **Alldro Dros Dro / Provisional Outturn**	**2024/25** **Cyfanswm Dros Dro Amrywiaeth Alldro / Provisional Total Outturn Variance**	**2024/25** **Gor / (Tan)wariant dros dro fel % o'r Gyllideb Gyfan / Provisional Over / (Under)spend as a % of Total Budget**	**2024/25** **Amcangyfrif i Ch3 ar gyllidebau a reolir gan y gwasanaethau / Forecast to Qtr 3 on Service Controlled Budgets**
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**%**
Cyllido ***Funding***					
Trethi Annomestig *NDR*	(25,341)	(25,341)	0	0%	0
Y Dreth Gyngor *Council Tax*	(48,387)	(47,994)	393	(0.81%)	(432)
Premiwm y Dreth Gyngor *Council Tax Premium*	(3,766)	(5,120)	(1,354)	35.97%	(396)
Grant Cynnal Refeniw *Revenue Support Grant*	(102,245)	(102,245)	0	0%	0
Cyfanswm Cyllid 2024/25 ***Total Funding 2024/25***	**(179,739)**	**(180,700)**	**(961)**	**(0.53%)**	**(828)**
Cyfanswm yr alldro, yn cynnwys effaith y cyllido ***Total outturn, including impact of funding***	**0**	**(3,873)**	**(3,873)**	**2.15%**	**(59)**

ATODIAD C

DADANSODDIAD O'R AMRYWIANT A RAGWELIR FESUL GWASANAETH A'R RHESWM

Gwasanaeth	Is wasanaeth	Amrywiant	Rheswm am yr Amrywiant								
		£'000	Newid yn y galw am Wasanaeth £'000	Amrywiant Staff / Asiantaethau £'000	Newidiadau i Gontractau / Pris £'000	Newid i Gyllid Grant £'000	Amrywiant Incwm £'000	Costau Adeiladu £'000	Ymgynghori £'000	Trosglwyddo I / (O) Arian Wrth Gefn £'000	Cyllideb Gor / (Tan) Ddarpariaeth £'000	Amrywiol £'000
Addysg Ganolog	Trafnidiaeth Ysgol	-265	-187		43		-27				-94	
	Prydau Ysgol	34			34							
	Strategaeth ADY	81		81								
	Eithriadau i'r ysgol	-31										-31
	Canolfan Iaith	57						57				
	Darpariaeth Blynyddoedd Cynnar	117		19		98						
	Clwb Gofal Plant	-175		-19		-124		-32				
	Addysg Bellach	57					57					
	Addysg Ganolog	-1										-1
	Lleoliadau Allsirol	-63		-26		-49			6			6
	Millbank	-38	-38									
	Arall	17					11	6				
	Trafnidiaeth Ysgol	19										19
	CYFANSWM	**-191**	**-225**	**55**	**77**	**-75**	**41**	**31**	**6**	**-**	**-94**	**-7**
Diwylliant	Amgueddfeydd ac Orielau	11		-34			33	3				9
	Llyfrgelloedd	-103		-68			-7	-27				-1
	Archifau	6		22			-8					-8
	CYFANSWM	**-86**	**-**	**-80**	**-**	**-**	**18**	**-24**	**-**	**-**	**-**	**-**
Gwasanaethau Oedolion	Henoed - Preswyl	-396	187				-699					116
	Henoed – Nyrsio	97	691				-494					-100
	Henoed – Gofal Cartref	180	364			-201	17					

Gwasanaeth	Is wasanaeth	Amrywiant	Rheswm am yr Amrywiant									
		£'000	Newid yn y galw am Wasanaeth £'000	Amrywiant Staff / Asiantaethau £'000	Newidiadau i Gontractau / Pris £'000	Newid i Gyllid Grant £'000	Amrywiant Incwm £'000	Costau Adeiladu £'000	Ymgynghori £'000	Trosglwyddo I / (O) Arian Wrth Gefn £'000	Cyllideb Gor / (Tan) Ddarpariaeth £'000	Amrywiol £'000
	Anabledd Corfforol - Preswyl	1	28	-27								
	Anabledd Corfforol - Nyrsio	542	680				-138					
	Anabledd Corfforol - Gofal Cartref	0										
	Anabledd Corfforol - Arall	130	130									
	Anabledd Dysgu – Preswyl	-77	10	-67		-20						
	Anabledd Dysgu - Gofal Cartref	-80	-155				75					
	Anabledd Dysgu – Gofal Dydd	0										
	Anabledd Dysgu – Llety â Chymorth	44	44									
	Anabledd Corfforol - Preswyl	-110	-94				-16					
	Anabledd Dysgu - Arall	36	27	9								
	Iechyd Meddwl – Preswyl	-54	-95				41					
	Iechyd Meddwl – Gofal Cartref	-27	-27									
	Iechyd Meddwl – Llety â Chymorth	10	19				-9					
	Iechyd Meddwl - Arall	-168	-60	-108								
	Uned Ddarparu – Preswyl	45	-152	258			-61					

Gwasanaeth	Is wasanaeth	Amrywiant	Rheswm am yr Amrywiant									
		£'000	Newid yn y galw am Wasanaeth £'000	Amrywiant Staff / Asiantaethau £'000	Newidiadau i Gontractau / Pris £'000	Newid i Gyllid Grant £'000	Amrywiant Incwm £'000	Costau Adeiladu £'000	Ymgynghori £'000	Trosglwyddo I / (O) Arian Wrth Gefn £'000	Cyllideb Gor / (Tan) Ddarpariaeth £'000	Amrywiol £'000
	Uned Ddarparu - Gofal Cartref	-448	-8	-244		-20	-176					
	Uned Ddarparu Gofal Dydd	-142	-30	-133			21					
	Uned Ddarparu – Llety â Chymorth	-192	-26	-174			8					
	Uned Ddarparu - Arall	-186	29	-125		-23	55			-106		-16
	Gwasanaethau Cymorth Rheolaeth	-141	50	-75		-116						
	CYFANSWM	**-936**	**1,612**	**-686**	**-**	**-380**	**-1,376**	**-**	**-**	**-106**	**-**	**-**
Gwasanaethau Plant	Plant sy'n Derbyn Gofal – Lleoliadau Allsirol	2,290	2,290									
	Gofal Maeth	-23	-23									
	Cartrefi Clyd	18	29	21		-32						
	Plant sy'n Derbyn Gofal Arall	143	143									
	Cymorth i Deuluoedd	-34	-34									
	Plant ag Anableddau	-44	74	-101		-17						
	Comisiynu a Gwaith Cymdeithaso	-219	33	-170		-82						
	Gwasanaethau Ieuenctid	-2	-2									
	Arall	-181	-17	-136		-28						
	CYFANSWM	**1,948**	**2,493**	**-386**	**-**	**-159**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Gwasanaeth	Is wasanaeth	Amrywiant	Rheswm am yr Amrywiant									
		£'000	Newid yn y galw am Wasanaeth £'000	Amrywiant Staff / Asiantaethau £'000	Newidiadau i Gontractau / Pris £'000	Newid i Gyllid Grant £'000	Amrywiant Incwm £'000	Costau Adeiladu £'000	Ymgynghori £'000	Trosglwyddo I / (O) Arian Wrth Gefn £'000	Cyllideb Gor / (Tan) Ddarpariaeth £'000	Amrywiol £'000
Tai	Gwasanaethau Tai	-70		-23		-95						48
	Digartrefedd	-3	49							-49		-3
	Canolfan J.E. O'Toole	-10						-8				-2
	CYFANSWM	**-83**	**49**	**-23**	**-**	**-95**	**-**	**-8**	**-**	**-49**	**-**	**43**
Priffyrdd	Cefnogaeth a Rheolaeth Priffyrdd	-12		-12								
	Cludiant Cymunedol Môn	-52		-52								
	Meysydd Parcio a Rheolaeth Parcio	-138					-138					
	Rheoli Datblygu	-43					-43					
	Gwaith Stryd Preifat	-570					-570					
	Cyllideb Gweithfeydd	433										433
	Cynnal a Chadw a Rheoli	61										61
	Dylunio Cynnal a Chadw	-75					-75					
	Cludiant Cyhoeddus	-53				-43						-10
	Fflyd	-45										-45
	Arall	56		-7								63
	CYFANSWM	**-438**	**-**	**-71**	**-**	**-43**	**-826**	**-**	**-**	**-**	**-**	**502**
Eiddo	Rheolaeth a Staffio	-56		-56								
	Glanhau	42		30								12
	Eiddo Masnachol	-3					-112	103				6
	Eiddo'r Cyngor	-152			-166							14
	Dylunio Pensaernïol ac Ymgynghoriaeth	-3					-82			82		-3
	CYFANSWM	**-172**	**-**	**-26**	**-166**	**-**	**-194**	**103**	**-**	**82**	**-**	**29**
Gwastraff	Casglu a Gwaredu Gwastraff	42			65		-42					19

Gwasanaeth	Is wasanaeth	Amrywiant	Rheswm am yr Amrywiant									
		£'000	Newid yn y galw am Wasanaeth £'000	Amrywiant Staff / Asiantaethau £'000	Newidiadau i Gontractau / Pris £'000	Newid i Gyllid Grant £'000	Amrywiant Incwm £'000	Costau Adeiladu £'000	Ymgynghori £'000	Trosglwyddo I / (O) Arian Wrth Gefn £'000	Cyllideb Gor / (Tan) Ddarpariaeth £'000	Amrywiol £'000
	Cynhyrchu Trydan	-76					-76					
	Ailgylchu	-40					-40					
	Safleoedd Gwastraff	4										4
	Gweinyddu a Rheoli	-31					-31					
	Arall	0										
	CYFANSWM	**-101**	**-**	**-**	**65**	**-**	**-189**	**-**	**-**	**-**	**-**	**23**
Datblygu Economaidd	Datblygu Economaidd	-58	-8	-19			-19					-12
	Cyrchfan	-87		-132		-37	49	69				-36
	Hamdden	-408		44			-187	-354				89
	CYFANSWM	**-553**	**-8**	**-107**	**-**	**-37**	**-157**	**-285**	**-**	**-**	**-**	**41**
Cynllunio	Gweinyddu Cynllunio	-2										-2
	Rheoli Cynllunio	-7					-134		45	81		1
	Rheoli Adeiladu	50					50					
	Polisi Cynllunio	0		-14						55		-41
	Cadwraeth	-67		-67								
	Cofrestru Tir	-5										-5
	CYFANSWM	**-31**	**-**	**-81**	**-**	**-**	**-84**	**-**	**45**	**136**	**-**	**-47**
Gwarchod y Cyhoedd	Iechyd yr Amgylchedd	-15		-15								
	Rheoli Cŵn / Pla	-3										-3
	Iechyd Anifeiliaid	-9					-9					
	Safonau Masnach	18										18
	Trwyddedu	-4		-7			15					-12
	Cofrestrwyr	-45					-45					
	Marchnadoedd	16										16

Gwasanaeth	Is wasanaeth	Amrywiant	Rheswm am yr Amrywiant									
		£’000	Newid yn y galw am Wasanaeth £’000	Amrywiant Staff / Asiantaethau £’000	Newidiadau i Gontractau / Pris £’000	Newid i Gyllid Grant £’000	Amrywiant Incwm £’000	Costau Adeiladu £’000	Ymgynghori £’000	Trosglwyddo I / (O) Arian Wrth Gefn £’000	Cyllideb Gor / (Tan) Ddarpariaeth £’000	Amrywiol £’000
	Iechyd a Diogelwch	-34		-34								
	CYFANSWM	**-76**	**-**	**-56**	**-**	**-**	**-39**	**-**	**-**	**-**	**-**	**19**
Trawsnewid	Adnoddau Dynol	-20		-14								-6
	Hyfforddiant	-125		-7		-29						-89
	TG	-901		-522		-48				-6		-325
	Trawsnewid Corfforaethol	-20		-6		-1						-13
	Cyswllt Môn	-33		-29								-4
	Cyfathrebu	-4										-4
	Partneriaeth Ynys Môn / Gwynedd	-11										-11
	CYFANSWM	**-1,114**	**-**	**-578**	**-**	**-78**	**-**	**-**	**-**	**-6**	**-**	**-452**
Adnoddau	Archwilio a Risg	-87		-120					32			1
	Budd-daliadau a Refeniw	44		66		-37	-15					30
	Gwasanaethau Ariannol	110		50			-10					70
	Caffael	-14		-36					22			
	Rheoli	-25		-46			-2					23
	CYFANSWM	**28**	**-**	**-86**	**-**	**-37**	**-27**	**-**	**54**	**-**	**-**	**124**
Busnes y Cyngor	Gwasanaethau Etholiadol	-48		3		-46	-1					-4
	Cynllunio Argyfwng	-3										-3
	Gwasanaethau Pwyllgor	-31		-28								-3
	Cyfieithu	3		4								-1
	Gwasanaethau Cyfreithiol	141		125			15				4	-3
	CYFANSWM	**62**	**-**	**104**	**-**	**-46**	**14**	**-**	**-**	**-**	**4**	**-14**
Rheoli Corfforaethol	Rheoli Corfforaethol	24		27								-3
		24	**-**	**27**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-3**

Gwasanaeth	Is wasanaeth	Amrywiant	Rheswm am yr Amrywiant									
			Newid yn y galw am Wasanaeth	**Amrywiant Staff / Asiantaethau**	**Newidiadau i Gontractau / Pris**	**Newid i Gyllid Grant**	**Amrywiant Incwm**	**Costau Adeiladu**	**Ymgynghori**	**Trosglwyddo I / (O) Arian Wrth Gefn**	**Cyllideb Gor / (Tan) Ddarpariaeth**	**Amrywiol**
		£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
	CYFANSWM											
Corfforaethol a Democrataidd	Risg ac Yswiriant	2										2
	Cyfraniadau Pensiwn	-13		-13								
	Ffioedd Archwilio	-91			20							-111
	Crwner	-55	-52									-3
	Ardoll Prentisiaeth	6		6								
	Treuliau a Chymorth Aelodau	-33				-1						-32
	Gwariant Dinesig	0										
	Corfforaethol Arall	-46									-48	2
	CYFANSWM	**-230**	**-52**	**-7**	**20**	**-1**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-48**	**-142**
	CYFANSWM GWASANAETH	**-1,949**	**3,869**	**-2,001**	**-4**	**-951**	**-2,819**	**-183**	**105**	**57**	**-138**	**116**

ATODIAD CH

SEFYLLFA ALLDRO AR GYLLIDEBAU WRTH GEFN

	Cyllideb **£**	**Trosglwyddiadau i Wasanaethau** **£**	**Gwirioneddol** **£**	**Trosglwyddwyd i gronfeydd wrth gefn clustnodedig** **£**	**Sefyllfa Alldro** **£**
Cronfeydd wrth gefn cyffredinol	382,282	(89,214)	-	(186,127)	(106,941)
Cyflog a Graddfeydd	300,000	(271,939)	-	-	(28,061)
Arall Clustnodedig	150,000		-	(150,000)	-
Arall Clustnodedig - Oedolion Heb Sylfaen	-	494,000	-	-	(494,000)
Arall Clustnodedig - Arbedion Corfforaethol	-	(546,510)	-	-	546,510
Chwyddiant Cyflog	49,209	(49,209)	-	-	-
Twf Rhanbarthol – Bwrdd Uchelgais Economaidd	86,250	(57,880)	-	(28,370)	-
Cynllun Hyfforddeion	340,000	(190,724)	-	(149,276)	-
Newid Hinsawdd	50,000	(11,355)	-	(38,645)	-
Cyfanswm y Cronfeydd wrth Gefn Cyffredinol ac Eraill	**1,357,741**	**(722,831)**	**-**	**(552,418)**	**(82,492)**

COSTAU STAFF ASIANTAETH EBRILL 2024 I MAWRTH 2025

Gwasanaeth	Swm £	Fynhonell y Cyllid (Cyllideb Craidd Penodol / Cyllideb Staffio Heb ei Ddefnyddio / Grant / Cyfraniad Allanol)	Parhaol / Dros Dro	Rheswm
Datblygu Economaidd	79,253	Cyllideb Staffio heb ei ddefnyddio	Dros Dro	Proses recriwtio aflwyddiannus
	79,253			
Ysgolion	127,578	Cyllideb Craidd	Dros Dro	Athrawon cyflenwi mewn maes arbenigol
	127,578			
Gwastraff	296,770	Cyllideb Craidd Penodol	Dros Dro	Tasgau Penodol ar y Safle
	83,883	Cyllideb Craidd Penodol - Cyfraniadau Allanol	Dros Dro	Tasgau Penodol ar y Safle
	380,653			
Eiddo	4,464	Cyllideb Craidd	Dros Dro	Absenoldeb Mamolaeth
	4,646			
Gwasanaethau Plant	66,586	Cyllideb Craidd	Dros Dro	Llenwi swyddi gwag
	66,586			
Gwasanaethau Oedolion	492,739	Cyllideb Craidd	Dros Dro	Llenwi swyddi gwag
	492,739			
Trawsnewid	5,400	Grant	Dros Dro	Hyfforddi Staff
	5,400			
Adnoddau	45,666	Cyllideb Staffio heb ei ddefnyddio	Dros Dro	Gwaith Cymhorthdal
	1,800	Cyllideb Craidd	Dros Dro	Llenwi swyddi gwag
	1,110	Cyllideb Staffio heb ei ddefnyddio	Dros Dro	Cyfrol waith
	48,576			
Cyfanswm	**1,208,822**			

ATODIAD DD

CRYNODEB O WARIANT AR YMGYNGHORWYR AR ALLDRO 2024/25

Crynodeb o Wariant ar Ymgynghorwyr fesul Gwasanaeth					
Gwasanaeth	**Chwarter 1 £**	**Chwarter 2 £**	**Chwarter 3 £**	**Chwarter 4 £**	**Cyfanswm 2024/25 £**
Addysg Ganolog	7,097	6,684	5,198	6,564	25,543
Diwylliant	13,611	11,000		128	24,739
Economaidd ac Adfywio	119,484	213,469	164,785	496,635	994,373
Eiddo					0
Priffyrdd	53,753	18,597	29,839	161,703	263,892
Ysgolion		473			473
Gwastraff	19,092	13,868	59,445	21,343	113,748
CRT		3,490	16,276	50,625	70,391
Tai			400		400
Corfforaethol a Democrataidd					0
Gwasanaethau Oedolion					0
Gwasanaethau Plant	3,209	21,378	38,340	14,826	77,753
Corfforaethol					0
Trawsnewid	3,713	2,919	4,088	600	11,320
Busnes y Cyngor	18,168	63,100	80,423	121,813	283,504
Adnoddau	9,970	51,844	7,625	81,287	150,726
Cyfanswm	**248,097**	**406,822**	**406,419**	**955,524**	**2,016,862**
Cyllidwyd gan:					
Cyllideb Graidd	72,552	210,618	130,472	476,420	890,062
Grant	129,111	135,036	199,809	375,440	839,396
Cyfraniad Allanol	29,411	5,816	18,567	51,872	105,666
Cronfeydd Wrth Gefn / Darpariaethau	17,023	55,352	57,571	51,792	181,738
Cyfanswm	**248,097**	**406,822**	**406,419**	**955,524**	**2,016,862**

This page is intentionally left blank